

**Geconsolideerde
jaarrekening per 31/12/2018**

Inhoudstafel

Geconsolideerde winst- en verliesrekening	3
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	4
Geconsolideerde balans	5
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	6
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	7
Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening	8

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	Toelichting	2018	2017
(In duizend EUR)			
Omzet		94 916,6	94 884,6
Kostprijs verkopen		-720,8	-745,4
Brutowinst		94 195,8	94 139,3
Overige bedrijfsopbrengsten		376,3	630,0
Diensten en diverse goederen		-28 595,8	-32 546,9
Personeelsbeloningen		-8 462,2	-6 959,5
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op vaste activa		-40 492,9	-45 323,3
Overige bedrijfskosten		-381,9	-34,6
Bedrijfsresultaat (EBIT)		16 639,3	9 905,0
Financieringsbatens		2 791,4	20 879,0
Financieringslasten		-12 757,5	-24 997,1
Netto financieel resultaat		-9 966,1	-4 118,1
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		5 581,5	-3 755,6
Winst vóór belastingen		12 254,7	2 031,3
Winstbelastingen		-4 834,6	4 126,2
Winst van het boekjaar		7 420,1	6 157,5
Toe te rekenen aan:			
Minderheidsbelangen		1 881,3	-2 392,4
Aandeelhouders van de moedermaatschappij		5 538,8	8 549,9

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

	2018	2017
Winst van het boekjaar	7 420,1	6 157,5
Resultaat van de periode toe te rekenen aan minderheidsbelangen	-1 881,3	2 392,4
<i>Elementen van niet-gerealiseerde resultaten van beleggingen opgenomen volgens de volledige methode</i>		
Elementen die eventueel naar de winst- en verliesrekening geherclassificeerd kunnen worden	-10 259,2	1 716,8
Nettoverandering in de reële waarde van financiële derivaten, na belastingen	-10 259,2	1 716,8
<i>Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar</i>	-8 947,6	16 497,4
<i>Elementen van niet-gerealiseerde resultaten van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode</i>		
Elementen die eventueel naar de winst- en verliesrekening geherclassificeerd kunnen worden	1 311,6	14 780,6
Nettoverandering in de reële waarde van financiële derivaten, na belastingen	1 311,6	14 780,6
<i>Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar</i>	-8 947,6	16 497,4
<i>Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar</i>	-8 947,6	16 497,4
<i>Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar</i>	-1 527,5	22 654,9
Toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders van de moedermaatschappij	-400,1	24 729,7
Minderheidsbelangen	-1 127,3	-2 074,8

Geconsolideerde balans

	Toelichting	Dec 2018	Dec 2017
(In duizend EUR)			
Goodwill		-	-
Immateriële vaste activa		34 029,2	17 361,1
Materiële vaste activa		624 556,5	551 214,4
Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen		34 188,5	44 002,2
Deelnemingen in joint ventures		220,2	195,5
Beleggingen		169,0	549,4
Uitgestelde belastingsvorderingen		13 743,9	-
Overige vorderingen		18 343,0	26 924,5
Totaal vaste activa		725 250,3	640 247,0
Vorraden			
Handelsvorderingen		23 360,3	22 547,8
Actuele belastingvorderingen		0,0	2,0
Overige vorderingen		22 106,0	20 247,6
Beleggingen		0,6	0,6
Geldmiddelen en kasequivalenten		115 454,9	114 147,7
Activa aangehouden voor verkoop			
Totaal vlottende activa		160 921,6	156 945,7
Totaal activa		886 171,9	797 192,7
Kapitaal		223 321,0	223 321,0
Reserves en overgedragen resultaat		74 070,4	65 391,6
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		297 391,4	288 712,6
Minderheidsbelangen		31 980,0	40 152,6
Totaal eigen vermogen		329 371,3	328 865,2
Vorzieningen		30 665,8	29 839,3
Verplichtingen met betrekking tot personeelsbeloningen			
Uitgestelde belastingverplichtingen		3 461,3	2 907,3
Rentedragende en overige verplichtingen		467 705,1	388 346,2
Totaal langlopende verplichtingen		501 832,1	421 092,8
Vorzieningen			
Bankschulden			
Rentedragende verplichtingen		33 576,5	33 715,0
Handelsschulden		12 265,3	5 165,3
Actuele belastingverplichtingen		1 170,0	670,0
Verplichtingen met betrekking tot personeelsbeloningen en overige verplichtingen		7 956,7	7 684,5
Verplichtingen aangehouden voor verkoop			
Totaal kortlopende verplichtingen		54 968,5	47 234,7
Totaal verplichtingen		556 800,6	468 327,5
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		886 171,9	797 192,7

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	Toelichting	Dec 2018	Dec 2017
(In duizend EUR)			
Bedrijfsactiviteiten			
<i>Winst vóór belastingen</i>		12 254,7	2 031,3
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op vaste activa		40 492,9	45 323,3
financieringsbaten en financieringslasten		9 966,1	4 118,1
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		-5 581,5	3 755,6
Overige		43,52	-
<i>Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten vóór mutaties in werkkapitaal en voorzieningen</i>		57 175,7	55 228,2
Afname/(toename) in handels- en overige vorderingen		-3 991,1	-23 412,9
Afname/(toename) in voorraden		0,0	0,0
(Afname)/toename in handelsschulden en overige verplichtingen		3 713,1	5 413,3
(Afname)/toename in voorzieningen en verplichtingen met betrekking tot personeelsbeloningen		1 251,7	1 265,9
Betaalde rente		-12 384,1	-22 093,1
Ontvangen rente		3 842,8	5 849,7
Dividends received		16,9	0,0
Betaalde winstbelastingen		-11 681,2	-36,5
<i>Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten</i>		37 943,7	22 214,5
Investeringsactiviteiten			
Verwerving van materiële en immateriële vaste activa		-99 033,3	-4 958,2
Bedrijfscombinaties en bedrijfsdesinvesteringen		-243,97	-
(Verhoging deelneming in)/ontvangen terugbetalingen kapitaal van geassocieerde ondernemingen en joint ventures		2 714,7	8 313,3
(Aankopen)/verkopen van beleggingen		-367,38	-
(Verstrekking)/terugbetaling van verstrekte leningen		8 581,6	-1 104,3
Ontvangsten uit de verkoop van materiële en immateriële vaste activa		-23,2	1,4
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		-88 370,5	2 252,2
Financieringsactiviteiten			
Ontvangsten uit de uitgifte van aandelen		0,0	230,9
Verwerving van minderheidsbelangen		-13 652,9	-64 001,2
Inkoop van eigen aandelen		0,0	0,0
Nieuwe/(aflossing van) leningen		51 761,4	-3 653,3
Ontvangen/(betaalde) dividenden		13 625,5	240,9
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		51 734,0	-67 182,7
Netto aangroei/(afname) van geldmiddelen en kasequivalenten		1 307,2	-42 715,9
Geldmiddelen en kasequivalenten op 1 januari		114 147,7	151 088,5
Effect van wisselkoerswijzigingen		-	-
Effect van scopewijzigingen		0,0	5 775,1
Geldmiddelen en kasequivalenten op 31 december		115 454,8	114 147,7
Netto wijziging in geldmiddelen en kasequivalenten		1 307,2	-42 715,9

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Toelichting	Toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij					Minderheidsbe- langen	Eigen vermogen
	Aantal aandelen	Aandelenkapitaal	kasstroomafdekking sreserves	Overgedragen resultaten	Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		
(In duizend EUR, uitgezonderd aantal aandelen)							
Per 1 januari 2017	20 909	223 321,0	-25 558,6	66 235,1	263 997,5	-	263 997,5
<i>Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar</i>	-	-	16 179,8	8 549,9	24 729,7	-2 074,8	22 654,9
Winst van het boekjaar	-	-	-	8 549,9	8 549,9	-2 392,4	6 157,5
Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar	-	-	16 179,8	-	16 179,8	317,7	16 497,4
<i>Transacties met de aandeelhouders</i>	-	-	-	-14,6	-14,6	42 227,3	42 212,7
Wijziging in consolidatiemethode	-	-	-	-	-	36 915,8	36 915,8
Aankoop activa - deel minderheidsbelangen	-	-	-	-	-	6 865,0	6 865,0
Overige	-	-	-	-14,6	-14,6	-1 553,5	-1 568,1
Per 31 december 2017	20 909	223 321,0	-9 378,9	74 770,5	288 712,6	40 152,6	328 865,1

Toelichting	Toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij					Minderheidsbe- langen	Eigen vermogen
	Aantal aandelen	Aandelenkapitaal	kasstroomafdekking sreserves	Overgedragen resultaten	Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		
(In duizend EUR, uitgezonderd aantal aandelen)							
Per 1 januari 2018	20 909	223 321,0	-9 378,9	74 770,5	288 712,6	40 152,6	328 865,2
<i>Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar</i>	-	-	-5 939,0	5 538,8	-400,1	-1 127,3	-1 527,5
Winst van het boekjaar	-	-	-	5 538,8	5 538,8	1 881,3	7 420,1
Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar	-	-	-5 939,0	-	-5 939,0	-3 008,7	-8 947,6
<i>Transacties met de aandeelhouders</i>	-	-	-	9 078,9	9 078,9	-7 045,2	2 033,6
Kapitaalverhoging	-	-	-	-	-	9 431,4	9 431,4
Kapitaalverlaging	-	-	-	-	-	-6 689,1	-6 689,1
Wijziging Ownership Rate (NCI)	-	-	-	-	-	-118,9	-118,9
Overige	-	-	-	9 079,1	9 079,1	-9 668,7	-589,6
Per 31 december 2018	20 909	223 321,0	-15 317,8	89 388,2	297 391,4	31 980,0	329 371,3

Eliminatie van de gerealiseerde marge binnen de Parkwind Groep.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

- 1 Significante boekhoudingsprocedures
- 2 Eerste toepassing van IFRS
- 3 Immateriële Activa
- 4 Materiële Activa
- 5 Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures
- 6 Beleggingen in financiële activa
- 7 Financiële derivaten
- 8 Handels- en overige vorderingen
- 9 Overige vlottende activa
- 10 Geldmiddelen en kasequivalenten
- 11 Aandelenkapitaal
- 12 Voorzieningen
- 13 Financiële verplichtingen
- 14 Handels- en overige schulden
- 15 inkomstenbelastingen
- 16 omzet
- 17 Kostprijs verkopen
- 18 Overige bedrijfsopbrengsten
- 19 Personeelkosten
- 20 Overige bedrijfskosten
- 21 Financieringsbaten
- 22 Financieringslasten
- 23 Financiële instrumenten
- 24 Dochterondernemingen en overname van dochterondernemingen
- 25 Kapitaalverbintenissen
- 26 Voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa
- 27 Verbonden partijen
- 28 Gebeurtenissen na rapporteringsperiode
- 29 Financiële betrekkingen met de commissaris

Toelichting 1. Significante boekhoudingsprocedures

Parkwind Group – Grondslagen voor financiële verslaggeving

1. Algemene informatie

Parkwind NV (verder De “**Entiteit**” genoemd) is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht. Het adres van de maatschappelijke zetel is Sint-Maartenstraat 5, 3000 Leuven, Belgium.

De Entiteit en haar dochterondernemingen (samen De “**Groep**” genoemd) ontwikkelt, financiert, bouwt en exploiteert offshore windmolenparken. De Group exploiteert momenteel 552 MW in België, heeft 219 MW in ontwikkeling en een pipeline van 577 MW in Duitsland en Ierland. De Groep wil bijdragen aan de Europese klimaatdoelstellingen door de activiteiten in offshore windenergie van de Colruyt Group, Korys en PMV te combineren. De groep is een joint venture van de Colruyt Group.

De geconsolideerde jaarrekening werd door de Raad van Bestuur goedgekeurd voor publicatie op 22 mei 2019.

2. Toepassen van nieuwe of aangepaste standaarden

Standaarden en interpretaties gepubliceerd, maar nog niet van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2018

- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2015-2017 cyclus (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 14 Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 16 *Lease-overeenkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- Aanpassing van IFRS 9 *Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 *Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture* (ingangdatum voor onbepaalde duur uitgesteld, en daarom is ook de goedkeuring binnen de Europese Unie uitgesteld)

- Aanpassing van IAS 19 *Planwijzigingen, inperkingen en afwikkelingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 28 *Lange termijn investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- IFRIC 23 *Onzekerheid over de fiscale behandeling van inkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- Aanpassing van de referenties naar het Conceptueel kader in IFRS standaarden (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IAS 1 en IAS 8 *Definitie van materieel* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)

De Groep analyseert momenteel de verwachte impact van het toepassen van bovenstaande aanpassingen en nieuwe standaarden en interpretaties zoals uitgevaardigd door de 'International Accounting Standards Board (IASB) die nog niet van kracht zijn.

De Groep verwacht niet dat de toepassing van bovenstaande standaarden een materiële impact zullen hebben op de geconsolideerde jaarrekening in volgende periodes.

3. Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

Presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2018 is voor de eerste maal opgesteld in overeenstemming met de 'International Financial Reporting Standards' (IFRS), zoals aanvaard door de Europese Unie.

De impact van de overgang van de voorgaande algemene grondslagen voor financiële verslaggeving naar IFRS op de gerapporteerde financiële positie en financiële prestaties van de Groep worden uiteengezet in nota 2, in overeenstemming met IFRS 1 – *Eerste toepassing van IFRS*.

De Groep heeft de grondslagen voor financiële verslaggeving consistent toegepast voor de opmaak van de openingsbalans op 1 januari 2017 in overeenstemming met IFRS voor alle gepresenteerde periodes, tenzij anders vermeld.

De bedragen in de geconsolideerde jaarrekening worden gepresenteerd in duizenden euro, tenzij anders vermeld. Euro is ook de functionele valuta van de Groep. De functionele valuta is de valuta binnen de economische omgeving waarin de Entiteit opereert. De geconsolideerde jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijsmethode, tenzij anders vermeld. Volgende items worden gewaardeerd aan reële waarde:

- Derivaten

Afzonderlijke nota's worden enkel opgenomen voor de bovenvermelde items gewaardeerd aan reële waarde indien deze als materieel worden beschouwd.

Consolidatieprincipes

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekeningen van de Groep en de dochterondernemingen die ze controleert per 31 december 2018. Controle wordt verondersteld te bestaan wanneer de Groep:

- Macht heeft over de deelneming;
- Impact ondervindt van of recht heeft op het variabel rendement door haar betrokkenheid bij de deelneming;
- Bevoegdheid heeft om haar macht te gebruiken over de deelneming en zo invloed uitoefent op het rendement van de deelneming.

De Groep beoordeelt opnieuw of ze controle heeft over de deelnemingen wanneer feiten en omstandigheden aangeven dat er wijzigingen zijn in een of meer van de drie hierboven genoemde controle-elementen.

Wanneer de Groep minder dan de meerderheid van de stemrechten van een deelneming heeft, is zij van mening dat zij de zeggenschap heeft over de deelneming wanneer de stemrechten voldoende zijn om haar in de praktijk de bekwaamheid te geven om de relevante activiteiten van de deelneming eenzijdig te leiden. De Groep neemt alle relevante feiten en omstandigheden in overweging om te beoordelen of de stemrechten van de Groep in een deelneming voldoende zijn om haar de macht te geven, waaronder:

- de omvang van het aantal stemrechten van de Groep in verhouding tot de omvang en spreiding van het bezit van de andere stemgerechtigden;
- potentiële stemrechten die worden gehouden door de Groep, andere stemhouders of andere partijen;
- rechten die voortvloeien uit andere contractuele overeenkomsten; en
- aanvullende feiten en omstandigheden die erop wijzen dat de Groep, al dan niet, over de huidige bekwaamheid beschikt om de relevante activiteiten te leiden op het moment dat beslissingen moeten worden genomen, inclusief stempatronen op eerdere aandeelhoudersvergaderingen.

Consolidatie van een dochteronderneming begint wanneer de Groep zeggenschap verkrijgt over de dochteronderneming en eindigt wanneer zij de zeggenschap over de dochteronderneming verliest. Concreet worden de resultaten van gedurende het jaar verworven of afgestoten dochterondernemingen opgenomen in de winst of het verlies vanaf de datum waarop de Groep zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop deze de controle over de dochteronderneming staakt.

Winst of verlies en elke component van niet-gerealiseerde resultaten worden toegerekend aan de eigenaars van de Groep en aan de minderheidsbelangen. Het totaalresultaat van de dochterondernemingen wordt toegerekend aan de eigenaars van de Groep en aan de minderheidsbelangen, zelfs als dit een negatief saldo tot gevolg kan hebben voor het minderheidsbelang.

Alle intragroepsactiva en -verplichtingen, eigen vermogen, inkomsten, uitgaven en kasstromen met betrekking tot transacties tussen de leden van de Groep worden geëlimineerd bij consolidatie.

Minderheidsbelangen in dochterondernemingen worden afzonderlijk van het eigen vermogen van de groep geïdentificeerd. Deze belangen van minderheidsaandeelhouders, die de houders recht geven op een evenredig deel van de netto activa bij liquidatie, worden initieel gewaardeerd aan diens proportionele aandeel in de reële waarde van de identificeerbare netto activa van de overgenomen partij. Na de overname komt de boekwaarde van minderheidsbelangen overeen met het bedrag van deze belangen bij initiële opname plus het aandeel van de minderheidsbelangen in latere wijzigingen in het eigen vermogen.

Wijzigingen in de belangen van de Groep in dochterondernemingen die niet leiden tot verlies van zeggenschap, worden verwerkt als eigen vermogenstransacties. De boekwaarde van de belangen van de Groep en de minderheidsbelangen worden aangepast om de veranderingen in hun relatieve belangen in de dochterondernemingen te weerspiegelen. Elk verschil tussen het bedrag waarmee de minderheidsbelangen worden aangepast en de reële waarde van de betaalde of ontvangen vergoeding wordt rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt en toegerekend aan de eigenaars van de Groep.

Wanneer de Groep de zeggenschap over een dochteronderneming verliest, wordt de winst of het verlies van de verkoop, dat wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening, berekend als het verschil tussen (i) het totaal van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van een eventueel behouden belang en (ii) de vorige boekwaarde van de activa (inclusief goodwill), min de verplichtingen van de dochteronderneming en eventuele minderheidsbelangen. Alle bedragen die eerder werden opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten met betrekking tot die dochteronderneming, worden verwerkt alsof de Groep de gerelateerde activa of verplichtingen van de dochteronderneming direct had afgestoten (d.w.z. geherclassificeerd naar winst of verlies of overgedragen naar een andere categorie van eigen vermogen zoals vereist/toegestaan door toepasselijke IFRS-normen). De reële waarde van een belegging die in de voormalige dochteronderneming is gehouden op het moment dat de zeggenschap verloren gaat, wordt beschouwd als de reële waarde bij eerste opname voor latere boekhouding onder IFRS 9 Financiële instrumenten, indien van toepassing, of de kosten bij de eerste opname van een investering in een geassocieerde onderneming of een joint venture.

Bedrijfscombinaties

De overname van bedrijven wordt verwerkt volgens de overnamemethode. De vergoeding voor elke bedrijfscombinatie wordt berekend als de som van de reële waarden op de overnamedatum van de door de overnemende partij overgedragen activa, de door de overnemende partij aangegane verplichtingen jegens voormalige eigenaars van de overgenomen partij en de door overnemende partij uitgegeven eigenvermogensinstrumenten in ruil voor zeggenschap. Aan de overname gerelateerde kosten worden in winst en verlies opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

Op de overnamedatum worden de verworven activa en aangegane verplichtingen gewaardeerd aan de reële waarde op overnamedatum, behalve wanneer de standaard vereist om dit anders te waarderen.

Goodwill wordt berekend als het verschil tussen de som van de overgedragen vergoeding, het opgenomen bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de overgenomen partij en de reële waarde van het voorafgaand belang in de overgenomen partij (indien van toepassing) en het nettobedrag van de identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen van de bedrijfscombinatie op overnamedatum. Indien, na beoordeling, het verschil negatief is, wordt dit onmiddellijk als winst uit een voordelige koop in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen.

Wanneer de vergoeding die overgedragen is door de Groep in een bedrijfscombinatie, een voorwaardelijke vergoedingsovereenkomst bevat, wordt de voorwaardelijke vergoeding gewaardeerd tegen de reële waarde op de overnamedatum en opgenomen als onderdeel van de vergoeding die in een bedrijfscombinatie is overgedragen. Wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding die kwalificeren als waarderingsperiode aanpassingen worden retroactief aangepast, met overeenkomstige aanpassingen ten opzichte van goodwill. Waarderingsperiode aanpassingen zijn aanpassingen die voortvloeien uit aanvullende informatie die is verkregen tijdens de 'waarderingsperiode' (die niet langer mag zijn dan één jaar vanaf de overnamedatum) over feiten en omstandigheden die bestonden op de overnamedatum.

De latere boekhoudkundige verwerking van wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoedingen die niet kwalificeren als waarderingsperiode aanpassingen hangt af van hoe de voorwaardelijke vergoeding is geclassificeerd.

Een voorwaardelijke vergoeding die wordt geclassificeerd als eigen vermogen, wordt niet opnieuw gewaardeerd op de daaropvolgende rapporteringsdata en de daaropvolgende afwikkeling wordt verwerkt binnen het eigen vermogen. Andere voorwaardelijke vergoedingen worden geherwaardeerd aan de reële waarde op de daaropvolgende rapportagedata met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Wanneer een bedrijfscombinatie in verschillende fasen wordt gerealiseerd, wordt het voorheen aangehouden belang van de Groep geherwaardeerd aan de reële waarde op overnamedatum en de eventuele winst of het eventuele verlies wordt rechtstreeks in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Bedragen die voortkomen uit belangen in de overgenomen partij voorafgaand aan de overnamedatum, die voorheen werden opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten, worden geherclassificeerd naar de winst of het verlies, waar een dergelijke verwerking passend zou zijn indien dat belang zou worden afgestoten.

Als de eerste boekhoudkundige verwerking van een bedrijfscombinatie onvolledig is aan het einde van de rapporteringsperiode waarin de combinatie plaatsvindt, rapporteert de Groep voorlopige bedragen voor de posten waarvoor de boekhouding onvolledig is.

Deze voorlopige bedragen worden aangepast tijdens de waarderingsperiode (zie hierboven) of aanvullende activa of verplichtingen worden opgenomen om nieuwe informatie weer te geven die is verkregen over feiten en omstandigheden die op de overnamedatum bestonden die, indien bekend, de per die datum opgenomen bedragen zouden beïnvloed hebben.

Goodwill

Goodwill wordt initieel erkend en gewaardeerd zoals hierboven uiteengezet.

Goodwill wordt niet afgeschreven maar wordt minstens jaarlijks herbekeken voor bijzondere waardeverminderingen. Voor het testen op bijzondere waardeverminderingen wordt goodwill toegewezen aan de kasstroom genererende eenheden van de Groep (of groepen van kasstroom genererende eenheden) waarvan verwacht wordt dat zij voordelen zullen halen uit de synergiën van de bedrijfscombinatie. Kasstroom genererende eenheden waar goodwill aan gealloceerd wordt, worden jaarlijks onderzocht op bijzondere waardeverminderingen, of vaker indien gebeurtenissen of wijzigingen in omstandigheden erop wijzen dat het actief mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien de realiseerbare waarde van een kasstroom genererende eenheid

lager is dan haar boekwaarde, wordt de bijzondere waardevermindering eerst in mindering gebracht van de boekwaarde van de goodwill die aan de kasstroom genererende eenheid werd toegewezen. Nadien wordt de bijzondere waardevermindering toegewezen aan de andere activa die tot de eenheid behoren, in verhouding met hun boekwaarde. Eens een bijzondere waardevermindering voor goodwill is opgenomen, wordt deze in een latere periode niet teruggenomen.

Bij buitengebruikstelling van een kasstroom genererende eenheid, wordt het toewijsbaar bedrag aan goodwill opgenomen in de winst- en verliesrekening.

De richtlijnen van de Groep omtrent goodwill voortvloeiend uit de overname van een geassocieerde onderneming worden verder beschreven.

Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

Een geassocieerde onderneming is een entiteit waarin de Groep een aanzienlijke invloed heeft en die noch een dochteronderneming noch een belang in een joint venture is. Aanzienlijke invloed is de bevoegdheid om deel te nemen aan de financiële en operationele beleidsbeslissingen van de deelneming, maar is geen controle of gezamenlijke controle over dat beleid.

Een joint venture is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen die gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben, rechten hebben op het netto activa van de gezamenlijke overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is de contractueel overeengekomen verdeling van zeggenschap over een overeenkomst, die alleen bestaat wanneer beslissingen over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen.

De gemaakte overwegingen om te bepalen of er significante invloed of gezamenlijke controle is, zijn vergelijkbaar met deze die nodig zijn om controle over dochterondernemingen te bepalen.

De resultaten en activa en verplichtingen van geassocieerde ondernemingen of joint ventures worden in de jaarrekening verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, behalve wanneer de investering wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, in welk geval deze wordt verwerkt in overeenstemming met IFRS 5.

Volgens de vermogensmutatiemethode wordt een investering in een geassocieerde onderneming of joint venture initieel opgenomen in de geconsolideerde balans tegen kostprijs en daarna aangepast om het aandeel van de Groep in de winst of het verlies en de niet-gerealiseerde resultaten van de geassocieerde onderneming of joint venture te erkennen. Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen van een geassocieerde onderneming of een joint venture groter is dan het belang van de Groep in de geassocieerde deelneming of joint venture (die alle langetermijnbelangen omvat die, in wezen, deel uitmaken van de netto-investering van de Groep in de geassocieerde deelneming of joint venture), stopt de Groep met de erkenning van zijn aandeel in verdere verliezen. Bijkomende verliezen worden alleen opgenomen voor zover de Groep juridische of feitelijke verplichtingen heeft aangegaan of betalingen heeft uitgevoerd namens de geassocieerde deelneming of joint venture.

Een investering in een geassocieerde onderneming of een joint venture wordt boekhoudkundig verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de deelneming een geassocieerde deelneming of een joint venture wordt. Bij het verwerven van de investering in een geassocieerde deelneming of

een joint venture wordt elk overschot van de kostprijs van de investering ten opzichte van het aandeel van de Groep in de netto reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen van de deelneming verantwoord als goodwill, die deel uitmaakt van de boekwaarde van de investering. Elk overschot van het aandeel van de Groep in de netto reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen over de kosten van de investering, na herbeoordeling, wordt onmiddellijk opgenomen in de winst of het verlies in de periode waarin de investering wordt verworven.

De vereisten van IAS 36 worden toegepast om te bepalen of het noodzakelijk is om een bijzondere waardevermindering te erkennen met betrekking tot de investering van de Groep in een geassocieerde deelneming of een joint venture. Indien nodig, wordt de volledige boekwaarde van de investering (inclusief goodwill) als een enkel actief getest op bijzondere waardevermindering in overeenstemming met IAS 36 door de realiseerbare waarde (hoogste van bedrijfswaarde en reële waarde minus verkoopkosten) te vergelijken met zijn boekwaarde.

Een opgenomen bijzondere waardevermindering wordt niet toegerekend aan een actief, met inbegrip van goodwill die deel uitmaakt van de boekwaarde van de investering. Elke terugboeking van die bijzondere waardevermindering wordt opgenomen in overeenstemming met IAS 36 voor zover de realiseerbare waarde van de investering hierop volgend toeneemt.

De Groep beëindigt het gebruik van de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de investering niet langer een geassocieerde onderneming of een joint venture is. Wanneer de Groep een belang houdt in de voormalige geassocieerde deelneming of een joint venture en het behouden belang een financieel actief is, waardeert de Groep het behouden belang tegen reële waarde op die datum en wordt de reële waarde beschouwd als de reële waarde bij eerste opname overeenkomstig met IFRS 9. Het verschil tussen de boekwaarde van de geassocieerde deelneming of een joint venture op de datum waarop de vermogensmutatiemethode werd beëindigd, en de reële waarde van een behouden belang en elke opbrengst van de vervreemding van een deelbelang in de geassocieerde onderneming of een joint venture wordt opgenomen in de bepaling van de winst of het verlies bij vervreemding van de geassocieerde onderneming of joint venture. Bovendien boekt de Groep alle bedragen die eerder werden opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten met betrekking tot die geassocieerde onderneming op dezelfde basis als zou vereist zijn indien die geassocieerde onderneming de gerelateerde activa of verplichtingen direct had afgestoten. Als een winst of verlies dat eerder in niet-gerealiseerde resultaten door die geassocieerde deelneming of joint venture was opgenomen, zou worden geherclassificeerd naar winst of verlies op de verkoop van de gerelateerde activa of verplichtingen, herclassificeert de Groep de toename of het afname van het eigen vermogen naar winst of verlies (als een herclassificatie aanpassing) wanneer de geassocieerde deelneming of joint venture wordt afgestoten.

Wanneer de Groep haar eigendomsbelang in een geassocieerde deelneming of een joint venture verlaagt, maar de Groep de vermogensmutatiemethode blijft gebruiken, herclassificeert de Groep het deel van de winst of het verlies dat eerder was opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten met betrekking tot die verlaging van het eigendomsbelang naar winst of verlies indien die winst of het verlies zou worden geherclassificeerd naar winst of verlies op de verkoop van de gerelateerde activa of verplichtingen.

Wanneer een groepsentiteit transacties uitvoert met een geassocieerde deelneming of een joint venture van de Groep, worden winsten en verliezen die voortvloeien uit de transacties met de geassocieerde deelneming of joint venture alleen in de geconsolideerde jaarrekening van de Groep opgenomen voor het aandeel van de belangen in de geassocieerde deelneming of joint venture die niet gerelateerd zijn aan de Groep.

Vaste Activa aangehouden voor verkoop

Vaste activa (en groepen activa die worden afgestoten) geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde min verkoopkosten.

Vaste activa en groepen activa die worden afgestoten, worden geclassificeerd als aangehouden voor verkoop wanneer hun boekwaarde zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie in plaats van door voortgezet gebruik. Deze voorwaarde wordt alleen als vervuld beschouwd wanneer de verkoop zeer waarschijnlijk is en het actief (of de groep activa die wordt afgestoten) beschikbaar is voor onmiddellijke verkoop in de huidige staat. Het management moet zich inzetten voor de verkoop waarvan verwacht mag worden dat deze binnen één jaar na de datum van classificatie in aanmerking komt voor erkenning als een voltooide verkoop.

Wanneer de Groep zich heeft verbonden tot een plan van verkoop waarbij het zeggenschap over een dochteronderneming wordt verloren, worden alle activa en verplichtingen van die dochteronderneming geclassificeerd als aangehouden voor verkoop wanneer aan de hierboven beschreven criteria is voldaan, ongeacht of de Groep een minderheidsbelang in zijn vroegere dochteronderneming zal behouden na de verkoop.

Wanneer de Groep zich heeft verbonden tot een plan van verkoop met betrekking tot een investering in een geassocieerde onderneming of een deel van een investering in een geassocieerde onderneming, wordt de investering of het deel van de investering in de geassocieerde onderneming dat zal worden afgestoten, geclassificeerd als aangehouden voor verkoop wanneer aan de hierboven beschreven criteria is voldaan en zal de Groep niet langer de vermogensmutatiemethode toepassen met betrekking tot het deel dat als aangehouden voor verkoop is geclassificeerd. Elk behouden deel van een belegging in een geassocieerde onderneming dat niet is geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, wordt nog steeds verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

Opbrengsterkenning

De Groep erkent opbrengsten uit de volgende belangrijke bronnen:

- Verkoop van groenestroomcertificaten;
- Verkoop van elektriciteit geproduceerd door windmolenparken;
- Verkoop van garanties van oorsprong; en
- Diensten

Verkoop van groenestroomcertificaten

Door groene stroom te produceren, ontvangt de Groep groenestroomcertificaten. Afhankelijk van de productiefaciliteit en het gekoppelde ondersteuningsmechanisme voor offshore wind, kunnen deze groenestroomcertificaten worden verkocht aan de Belgische transmissiesysteemoperator (TSO) tegen prijzen zoals bepaald door de regelgevende modaliteiten van het ondersteuningsmechanisme. Opbrengsten worden erkend op het moment dat de groene stroomproductie wordt gegenereerd.

Verkoop van elektriciteit geproduceerd door windmolenparken

De Groep verkoopt elektriciteit in België via stroomaankoopovereenkomsten aan ARP's (Access Responsible Parties of Toegangsverantwoordelijken). De belangrijkste prestatieverplichting van deze contracten is de verkoop van elektriciteit. Opbrengsten worden erkend op het moment dat de elektriciteit het injectiepunt bereikt, d.w.z. het verbindingspunt tussen de productiefaciliteiten van de Groep en het Belgische elektriciteitsnet.

Verkoop van garanties van oorsprong

Door groene stroom in het Belgische elektriciteitsnet te injecteren, ontvangt de Groep garanties van oorsprong. Afhankelijk van de modaliteiten van de stroomafnameovereenkomsten, worden deze garanties overgedragen aan de desbetreffende ARP of verkocht aan derden. Opbrengsten worden erkend op het moment waarop het volume en de prijs van de garanties van oorsprong met de koper worden bepaald.

Diensten

De Groep levert diensten die verband houden met de bouw en het onderhoud van offshore windparken, zoals bouwbeheer, onderhoudsbeheer of coördinatie van schepen die werken uitvoeren. De opbrengsten van deze diensten worden gelijkmatig in de tijd opgenomen.

Leaseovereenkomsten

Leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als financiële leases wanneer de overeenkomst vrijwel alle aan de eigendom verbonden risico's en voordelen overdraagt aan de lessee (huurder). Alle andere leaseovereenkomsten worden als operationele leases geclassificeerd.

De Groep als lessee

Huursommen die betaalbaar zijn onder operationele leases worden lineair ten laste van het resultaat gebracht gedurende de looptijd van de betreffende lease, behalve wanneer een andere meer systematische basis meer representatief is voor het tijds patroon waarin de economische voordelen van het lease-actief worden verbruikt. Voorwaardelijke verhuringen voortkomende uit operationele leases worden ten laste genomen in de periode waarin ze worden opgelopen.

In het geval dat leasevoordelen worden ontvangen om operationele leaseovereenkomsten aan te gaan, worden dergelijke voordelen erkend als een verplichting. Het totale voordeel wordt erkend als een vermindering van huurlasten op lineaire basis over de leaseperiode, behalve wanneer een andere systematische basis meer representatief is voor het tijds patroon waarin de economische voordelen van het geleasede actief worden verbruikt.

Vreemde valuta

Bij het opstellen van de jaarrekening van de afzonderlijke bedrijven worden transacties in andere valuta dan de functionele valuta van de entiteit (vreemde valuta) geboekt tegen de wisselkoersen die gelden op de transactiedatum. Op elke rapporteringsdatum worden monetaire activa en passiva die uitgedrukt zijn in vreemde valuta, omgerekend tegen de koersen die gelden op die datum. Niet-monetaire posten gewaardeerd tegen reële waarde die zijn uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen die gelden op de datum waarop de reële waarde werd bepaald.

Niet-monetaire posten die worden uitgedrukt in historische kostprijs in een vreemde valuta worden niet opnieuw omgezet.

Koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarin ze ontstaan, tenzij anders vermeld in de standaarden.

Financieringskosten

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving, bouw of productie van in aanmerking komende activa, die een substantiële periode vereisen vooraleer ze kunnen gebruikt of verkocht worden, worden toegevoegd aan de kostprijs van de activa, totdat de activa vrijwel klaar zijn voor hun beoogde gebruik of verkoop.

Alle andere financieringskosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Korte termijn en andere lange termijn personeelsbeloningen

Er wordt een verplichting opgenomen voor personeelsbeloningen met betrekking tot lonen, jaarlijkse vakantie en ziekteverlof in de periode waarin de gerelateerde dienst wordt verleend tegen het niet-gedisconteerde bedrag van de verwachte voordelen die in ruil voor die dienst worden betaald.

Verplichtingen die worden opgenomen met betrekking tot korte termijn personeelsbeloningen worden gewaardeerd tegen het niet-verdisconteerde bedrag van de verwachte voordelen in ruil voor de gerelateerde dienstverlening.

Verplichtingen die worden opgenomen met betrekking tot andere lange termijn personeelsbeloningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de geschatte toekomstige cash out van de Groep met betrekking tot diensten die door werknemers worden geleverd tot de balansdatum.

Belastingen

De winstbelastingen van het boekjaar betreffen de verschuldigde belastingen alsook de uitgestelde belastingen.

Winstbelastingen

De over het jaar verschuldigde en verrekenbare belasting wordt gebaseerd op de belastbare basis van het boekjaar. De belastbare winst verschilt van het gerapporteerde nettoresultaat in de winst- en verliesrekening omdat het opbrengsten of kosten uitsluit die in een ander boekjaar belastbaar of aftrekbaar zijn. Daarnaast worden ook opbrengsten en kosten die nooit belastbaar zijn uitgesloten. De belastingschuld van de Groep wordt berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld of inhoudelijk werden vastgesteld aan het einde van het boekjaar.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen zijn de belastingen die naar verwachting betaalbaar of terugvorderbaar zullen zijn op verschillen tussen de boekwaarden van activa en passiva in de jaarrekening en de overeenkomstige belastinggrondslagen die worden gebruikt bij de berekening van de belastbare winst, en worden geboekt volgens de 'balansmethode'. Uitgestelde belastingschulden worden over het algemeen opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen en uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor zover het voldoende zeker is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waartegen aftrekbare tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend. Dergelijke activa en passiva worden niet opgenomen als het tijdelijke verschil voortvloeit uit de eerste opname van goodwill of uit de eerste opname (anders dan in een bedrijfscombinatie) van andere activa en passiva in een transactie die noch de belastbare winst, noch de boekhoudkundige winst beïnvloedt. Bovendien wordt een uitgestelde belastingschuld niet opgenomen als het tijdelijke verschil voortvloeit uit de eerste opname van goodwill.

Uitgestelde belastingschulden worden opgenomen voor belastbare tijdelijke verschillen die voortvloeien uit investeringen in dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen en belangen in joint ventures, behalve wanneer de Groep in staat is om de omkering van het tijdelijke verschil te beheersen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil niet verrekend zal zijn in de nabije toekomst. Uitgestelde belastingvorderingen die voortvloeien uit verrekenbare tijdelijke verschillen die verband houden met dergelijke beleggingen en interesten, worden alleen opgenomen voor zover het voldoende zeker is dat er voldoende belastbare winst zal zijn om de voordelen van de tijdelijke verschillen te benutten en dat ze naar verwachting zullen verdwijnen in de nabije toekomst.

De boekwaarde van uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke balansdatum herzien en verlaagd in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat voldoende belastbare winsten beschikbaar zullen zijn om het geheel of een deel van het actief terug te vorderen.

Uitgestelde belastingen worden berekend op basis van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de verplichting wordt afgewikkeld of het actief wordt gerealiseerd op basis van belastingwetgeving en tarieven die zijn vastgesteld of inhoudelijk zijn vastgesteld op balansdatum.

De waardering van uitgestelde belastingschulden en -vorderingen weerspiegelt de fiscale gevolgen die zouden voortvloeien uit de manier waarop de Groep aan het einde van de verslagperiode verwacht de boekwaarde van haar activa en passiva te recupereren of af te wikkelen.

Uitgestelde belastingschulden en -verplichtingen worden gesaldeerd als er een wettelijk afdwingbaar recht is om de huidige belastingvorderingen te verrekenen met huidige belastingverplichtingen en als ze betrekking hebben op inkomstenbelasting geheven door dezelfde belastingautoriteit en de Groep voornemens is om haar huidige belastingvorderingen en -schulden te verrekenen op netto basis.

Actuele en uitgestelde belasting van het boekjaar

Actuele en uitgestelde belastingen worden opgenomen in de winst- of verliesrekening, behalve wanneer ze betrekking hebben op posten die worden opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten of direct in het eigen vermogen, in welk geval de actuele en uitgestelde belastingen ook opgenomen worden in

niet-gerealiseerde resultaten of direct in het eigen vermogen. Wanneer actuele belasting of uitgestelde belasting voortvloeit uit de initiële boekhoudkundige verwerking van een bedrijfscombinatie, wordt het belastingeffect opgenomen in de boekhouding van de bedrijfscombinatie.

Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen bestemd voor gebruik bij de productie of levering van goederen of diensten voor verhuur aan derden, of voor administratieve doeleinden, worden opgenomen tegen kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Windmolenparken in aanbouw en technische uitrusting die worden aangehouden voor doeleinden die nog niet zijn bepaald, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met elke erkende bijzondere waardevermindering. De kostprijs omvat professionele vergoedingen en, voor de in aanmerking komende activa, financieringskosten die geactiveerd zijn in overeenstemming met het boekhoudbeleid van de Groep. De initiële schatting van de verwachte kosten voor de ontmanteling van een windmolenpark aan het einde van de concessieperiode is opgenomen in de kostprijs van het respectieve windmolenpark indien aan de opnamecriteria voor een voorziening is voldaan. Raadpleeg het beleid inzake de ontmantelingsbepaling voor meer informatie. Afschrijving van deze activa start wanneer de activa klaar zijn om gebruikt te worden.

Terreinen worden niet afgeschreven.

Meubilair, installaties en kantoormateriaal worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Afschrijvingen worden opgenomen om de kostprijs van de activa (andere dan terreinen en activa in aanbouw) verminderd met de restwaarde, af te schrijven over de gebruiksduur volgens een lineaire methode met volgende basis:

- Installaties 5% per jaar
- Gebouwen 10-20% per jaar
- Meubilair 20% per jaar
- Materiaal 20-33,33% per jaar

De geschatte gebruiksduur, de restwaarde en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elke rapporteringsperiode herzien, met het effect van eventuele schattingswijzigingen gemaakt op prospectieve wijze.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen bij afstoting of wanneer er naar verwachting geen toekomstige economische voordelen zullen voortvloeien uit het voortgezette gebruik van het actief. De winst of het verlies op de verkoop of de buitengebruikstelling van een actief wordt bepaald als het verschil tussen de verkoopopbrengst en de boekwaarde van het actief en wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur die afzonderlijk worden verworven, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen worden lineair verwerkt over hun geschatte gebruiksduur. De geschatte gebruiksduur en afschrijvingsmethode worden nagekeken aan het einde van elke rapporteringsperiode, met het effect van eventuele schattingswijzigingen die prospectief worden verwerkt. Immateriële vaste activa met onbepaalde gebruiksduur die afzonderlijk worden verworven, worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Intern gegenereerde immateriële vaste activa - onderzoeks- en ontwikkelingskosten

Uitgaven voor onderzoeksactiviteiten worden als kost opgenomen in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Een intern gegenereerd immaterieel vast actief dat voortkomt uit ontwikkeling (of uit de ontwikkelingsfase van een intern project) wordt erkend als, en alleen als, alle onderstaande voorwaarden zijn voldaan:

- de technische haalbaarheid van het voltooien van het immaterieel actief, zodat het beschikbaar zal zijn voor gebruik of verkoop;
- de intentie om het immaterieel actief te voltooien en te gebruiken of te verkopen;
- de mogelijkheid om het immaterieel actief te gebruiken of verkopen;
- hoe het immaterieel actief mogelijke toekomstige economische voordelen zal genereren;
- de beschikbaarheid van adequate technische, financiële en andere middelen om de ontwikkeling te voltooien en om het immaterieel actief te gebruiken of verkopen; en
- het vermogen om de uitgaven die toerekenbaar zijn aan het immateriële actief tijdens de ontwikkeling betrouwbaar te waarderen.

Het bedrag dat oorspronkelijk werd opgenomen voor intern gegenereerde immateriële activa is de som van de uitgaven die zijn gedaan vanaf de datum waarop het immaterieel actief voor het eerst voldoet aan de hierboven genoemde opnamecriteria. Indien geen intern gegenereerd immaterieel vast actief kan worden opgenomen, worden ontwikkelingsuitgaven geboekt in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Na de eerste opname worden intern gegenereerde immateriële vaste activa gerapporteerd tegen kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen, op dezelfde basis als immateriële activa die afzonderlijk worden verworven.

Niet langer opnemen van immateriële vaste activa in de balans

Een immaterieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen bij afstoting of wanneer er geen toekomstige economische voordelen worden verwacht van gebruik of verwijdering. Winsten of verliezen die voortvloeien uit het niet langer opnemen van een immaterieel actief, gemeten als het verschil tussen de netto verkoopopbrengsten en de boekwaarde van het actief, worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment van buitengebruikstelling.

Bijzondere waardevermindering van materiële en immateriële vaste activa exclusief goodwill

Op elke rapporteringsdatum beoordeelt de Groep de boekwaarde van haar materiële en immateriële activa om te bepalen of er aanwijzingen zijn dat deze activa een bijzondere waardevermindering hebben geleden. Als een dergelijke indicatie bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat om de omvang van de bijzondere waardevermindering te bepalen. Indien het actief geen kasstromen genereert die onafhankelijk zijn van andere activa, schat de Groep de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer een redelijke en consistente toewijzingsbasis kan worden vastgesteld, worden bedrijfsactiva ook aan individuele kasstroomgenererende eenheden toegewezen, of anders worden ze toegewezen aan de kleinste groep van kasstroomgenererende eenheden waarvoor een redelijke en consistente toewijzingsgrondslag kan worden vastgesteld.

Immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur worden minstens jaarlijks getest op bijzondere waardevermindering en telkens wanneer er een indicatie is dat het actief mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan.

De realiseerbare waarde is de hoogste van de reële waarde verminderd met de vervreemdingskosten en de bedrijfswaarde. Bij de beoordeling van de bedrijfswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen verdisconteerd naar hun huidige waarde met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting die de huidige marktbeoordelingen van de tijdswaarde van geld en de specifieke risico's van het actief weergeeft waarvoor de schattingen van toekomstige kasstromen niet werden aangepast.

Als de realiseerbare waarde van een actief (of kasstroomgenererende eenheid) lager wordt geschat dan zijn boekwaarde, wordt de boekwaarde van het actief (of de kasstroomgenererende eenheid) teruggebracht tot zijn realiseerbare waarde. Een bijzondere waardevermindering wordt onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen, tenzij het betreffende actief wordt gewaardeerd tegen een geherwaardeerde waarde, in welk geval de bijzondere waardevermindering wordt behandeld als een herwaarderingsafname.

Wanneer een bijzondere waardevermindering vervolgens wordt teruggenomen, wordt de boekwaarde van het actief (of de kasstroomgenererende eenheid) verhoogd tot de herziene schatting van de realiseerbare waarde, maar in die mate dat de verhoogde boekwaarde, de boekwaarde die zou zijn vastgesteld wanneer er in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering zou zijn opgenomen voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) niet zou overschrijden. Een terugneming van een bijzondere waardevermindering wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen, tenzij het betreffende actief wordt gewaardeerd tegen een geherwaardeerde waarde, in welk geval de terugneming van het bijzonder waardeverminderingsverlies wordt behandeld als een herwaarderingsmeerwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële activa en financiële verplichtingen worden opgenomen in de balans van de Groep wanneer de Groep partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden initieel gewaardeerd aan reële waarde. Transactiekosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving of uitgifte van financiële activa en financiële verplichtingen (andere dan financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening) worden toegevoegd aan of in mindering gebracht van de reële waarde van de financiële activa of financiële verplichtingen bij de eerste opname. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van financiële activa of financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen.

De financiële activa omvatten leningen aan verbonden partijen, vorderingen inclusief handelsvorderingen en overige vorderingen en afgeleide financiële instrumenten.

Financiële activa

Alle erkende financiële activa worden vervolgens ofwel volledig gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs ofwel tegen reële waarde, afhankelijk van de classificatie van de financiële activa.

Classificatie van financiële activa

Schuldinstrumenten die aan de volgende voorwaarden voldoen, worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs:

- het financieel actief wordt aangehouden binnen een bedrijfsmodel dat tot doel heeft financiële activa aan te houden om contractuele kasstromen te innen; en
- de contractuele voorwaarden van het financieel actief leiden op bepaalde data tot kasstromen die uitsluitend betalingen van hoofdsom en rente op de uitstaande hoofdsom zijn.

Schuldinstrumenten die aan de volgende voorwaarden voldoen, worden vervolgens gewaardeerd aan reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten:

- het financieel actief wordt aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel de inning van contractuele kasstromen als de verkoop van financiële activa; en
- de contractuele voorwaarden van het financieel actief leiden op bepaalde data tot kasstromen die uitsluitend betalingen van hoofdsom en rente op de uitstaande hoofdsom zijn.

(1) Geamortiseerde kostprijs en effectieve-rentemethode

De effectieve-rentemethode is een methode voor het berekenen van de geamortiseerde kostprijs van een schuldinstrument en voor het toewijzen van rentebaten over de relevante periode.

Voor financiële activa is de effectieve rentevoet, de rentevoet die exact de geschatte toekomstige kasontvangsten (inclusief alle vergoedingen en punten die zijn betaald of ontvangen en die een integraal deel uitmaken van de effectieve rente, transactiekosten en andere premies of kortingen) exclusief verwachte kredietverliezen, door de verwachte levensduur van het schuldinstrument of een kortere periode, verdisconteert tot de bruto boekwaarde van het schuldinstrument bij de eerste opname.

De geamortiseerde kostprijs van een financieel actief is het bedrag waartegen het financiële actief wordt gewaardeerd bij de eerste opname verminderd met de hoofdaflossingen, plus de cumulatieve afschrijving op basis van de effectieve-rentemethode van elk verschil tussen dat initiële bedrag en het aflossingsbedrag, gecorrigeerd voor eventuele verliesvergoeding. De bruto boekwaarde van een financieel actief is de geamortiseerde kostprijs van een financieel actief vóór aanpassing voor een eventuele verliesvergoeding.

Rentebaten worden opgenomen op basis van de effectieve rentemethode voor schuldinstrumenten die achteraf worden gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs.

Bijzondere waardevermindering van financiële instrumenten

De Groep erkent een verliesvergoeding voor verwachte kredietverliezen op beleggingen in schuldinstrumenten die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, handelsvorderingen en leningen aan verbonden partijen. Het bedrag van de verwachte kredietverliezen wordt op elke rapporteringsdatum bijgewerkt om rekening te houden met veranderingen in het kredietrisico sinds de eerste opname van het desbetreffende financiële instrument.

De Groep erkent altijd levenslange ECL voor handelsvorderingen. De verwachte kredietverliezen op deze financiële activa worden geschat met behulp van een voorzieningenmatrix gebaseerd op de historische kredietverlieservaring van de Groep, gecorrigeerd voor factoren die specifiek zijn voor de debiteuren, algemene economische omstandigheden en een beoordeling van zowel de huidige als de verwachte richting van omstandigheden op de rapporteringsdatum, inclusief tijdswaarde van geld, indien van toepassing.

Voor alle andere financiële instrumenten, erkent de Groep levenslange ECL wanneer het kredietrisico sinds de eerste opname aanzienlijk is toegenomen. Als het kredietrisico op het financiële instrument echter niet significant is toegenomen sinds de eerste opname, waardeert de Groep de verliesvergoeding voor dat financiële instrument voor een bedrag dat gelijk is aan de 12-maands ECL.

Levenslange ECL vertegenwoordigt de verwachte kredietverliezen die zullen voortvloeien uit alle mogelijke gebeurtenissen waardoor wanbetaling ontstaat gedurende de verwachte levensduur van een financieel instrument. Daarentegen vertegenwoordigt 12-maanden ECL het deel van de levensduur ECL dat naar verwachting zal voortvloeien uit wanbetalingsgebeurtenissen op een financieel instrument die mogelijk zijn binnen de 12 maanden na de rapporteringsdatum.

(i) Significante toename in kredietrisico

Bij de beoordeling of het kredietrisico op een financieel instrument sinds de eerste opname aanzienlijk is toegenomen, vergelijkt de Groep het risico van wanbetaling op het financiële instrument op de rapporteringsdatum met het risico van wanbetaling op het financiële instrument bij eerste opname. Bij het maken

van deze beoordeling houdt de Groep rekening met zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie die redelijk en ondersteunend is, inclusief historische ervaring en toekomstgerichte informatie die beschikbaar is zonder onnodige kosten of moeite. De toekomstgerichte informatie waarmee rekening wordt gehouden, omvat de toekomstperspectieven van de sectoren waarin de debiteuren van de Groep actief zijn, verkregen uit rapporten van economische deskundigen, financiële analisten, overheidsinstanties en andere soortgelijke organisaties, evenals een beschouwing van verschillende externe bronnen van huidige en voorspelde economische informatie die betrekking hebben op de kernactiviteiten van de Groep.

De Groep beschouwt een financieel actief als een laag kredietrisico wanneer het actief de externe kredietbeoordeling 'investment grade' heeft in overeenstemming met de algemeen aanvaarde definitie of als er geen externe rating beschikbaar is, heeft het actief de interne rating 'performing'. 'Performing' betekent dat de tegenpartij een sterke financiële positie heeft en dat er geen achterstallige bedragen zijn.

(ii) Definitie van wanbetaling

De Groep beschouwt het volgende als een geval van wanbetaling voor interne kredietrisicobeheerdoeleinden, aangezien historische ervaring aangeeft dat financiële activa die aan één van de volgende criteria voldoen doorgaans niet terugvorderbaar zijn:

- wanneer er sprake is van een schending van financiële convenanten door de debiteur; of
- wanneer intern ontwikkelde informatie of informatie verkregen van externe bronnen aangeeft dat het onwaarschijnlijk is dat de debiteur zijn crediteuren, inclusief de Groep, volledig zal betalen (zonder rekening te houden met enig onderpand van de Groep).

Ongeacht bovenstaande analyse is de Groep van mening dat wanbetaling heeft plaatsgevonden wanneer een financieel actief meer dan 180 dagen achterstallig is, tenzij de Groep redelijke en ondersteunende informatie heeft om aan te tonen dat een meer achterstallig standaardcriterium meer geschikt is.

(iii) Afschrijvingsbeleid

De Groep schrijft een financieel actief af wanneer er informatie is die aangeeft dat de schuldenaar in ernstige financiële moeilijkheden verkeert en er geen realistisch vooruitzicht op herstel bestaat, bijvoorbeeld wanneer de schuldenaar in staat van faillissement is verklaard of een faillissementsprocedure is ingeleid, of in het geval van handelsvorderingen, wanneer de bedragen meer dan 180 dagen achterstallig zijn, afhankelijk van wat zich eerder voordoet. Afgeschreven financiële activa kunnen nog steeds worden onderworpen aan handhavingsactiviteiten in het kader van de invorderingsprocedures van de Groep, rekening houdend met juridisch advies waar nodig. Alle verkregen terugvorderingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

(iv) Waardering en opname van verwachte kredietverliezen

De waardering van verwachte kredietverliezen is een functie van de kans op wanbetaling, het verlies bij wanbetaling (d.w.z. de omvang van het verlies bij wanbetaling) en de blootstelling aan wanbetaling. De beoordeling van de kans op wanbetaling en verlies bij wanbetaling is gebaseerd op historische gegevens aangepast met toekomstgerichte informatie zoals hierboven beschreven.

Wat de blootstelling aan wanbetaling betreft, wordt dit voor financiële activa weergegeven door de bruto boekwaarde van de activa op de rapporteringsdatum.

Voor financiële activa wordt het verwachte kredietverlies geschat als het verschil tussen alle contractuele kasstromen die volgens het contract aan de Groep zijn verschuldigd en alle kasstromen die de Groep verwacht te ontvangen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet.

De Groep neemt een waardevermindering op in het resultaat voor alle financiële instrumenten met een overeenkomstige aanpassing aan hun boekwaarde via een verliesvergoedingsrekening.

Niet langer opnemen van een financieel actief in de balans

De Groep neemt een financieel actief enkel niet langer op in de balans wanneer de contractuele rechten op de kasstromen van het actief aflopen of wanneer ze het financiële actief en vrijwel alle risico's en voordelen van eigendom van het actief overdraagt aan een andere entiteit. Als de Groep niet vrijwel alle risico's en voordelen van eigendom overdraagt of behoudt en het overgedragen actief blijft controleren, neemt de Groep zijn behouden belang in het actief en een daarmee verbonden verplichting op voor bedragen die het mogelijk moet betalen. Als de Groep nagenoeg alle risico's en voordelen van eigendom van een overgedragen financieel actief behoudt, blijft de Groep het financiële actief opnemen en neemt het ook een lening op onderpand op voor de ontvangen opbrengsten.

Bij het niet langer opnemen van een financieel actief gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs, wordt het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de som van de ontvangen vergoeding en vordering opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Financiële verplichtingen en eigen vermogen

Classificatie als schuld of eigen vermogen

Schuld- en eigenvermogensinstrumenten worden geclassificeerd ofwel als financiële verplichtingen ofwel als eigen vermogen in overeenstemming met de inhoud van de contractuele afspraken en de definities van een financiële verplichting en een eigenvermogensinstrument.

Eigenvermogensinstrumenten

Een eigenvermogensinstrument is elk contract dat een resterend belang in de activa van een entiteit aantoont, na aftrek van al haar verplichtingen. Eigen vermogensinstrumenten uitgegeven door de Groep worden opgenomen tegen de ontvangen opbrengsten, na aftrek van directe uitgiftekosten.

Inkoop van eigenvermogensinstrumenten van de Groep wordt opgenomen en rechtstreeks in het eigen vermogen verrekend. Geen winst of verlies wordt opgenomen in de winst of het verlies bij de aankoop, verkoop, uitgifte of annulering van eigenvermogensinstrumenten van de Groep.

Financiële verplichtingen

Alle financiële verplichtingen worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode.

Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs

Financiële verplichtingen die niet (i) een voorwaardelijke vergoeding zijn van een overnemende partij in een bedrijfscombinatie, (ii) zijn aangehouden voor handelsdoeleinden, of (iii) geboekt zijn tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode.

De effectieve rentemethode is een methode voor het berekenen van de geamortiseerde kostprijs van een financiële verplichting en voor de toerekening van rentelasten over de relevante periode. De effectieve rentevoet is de rentevoet die exact de geschatte toekomstige contante betalingen (inclusief alle ontvangsten of betaalde vergoedingen die een integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet, transactiekosten en andere premies of kortingen) verdisconteert voor de verwachte levensduur van de financiële verplichting, of (indien van toepassing) een kortere periode, tot de geamortiseerde kostprijs van een financiële verplichting.

Niet langer opnemen van financiële verplichtingen in de balans

De Groep neemt de financiële verplichtingen niet langer op in de balans enkel en alleen wanneer de verplichtingen van de Groep zijn ontbonden, geannuleerd of vervallen. Het verschil tussen de boekwaarde van de niet langer opgenomen financiële verplichting en de betaalde en te betalen vergoeding wordt opgenomen in de winst en verliesrekening.

Wanneer de Groep met de bestaande kredietverstrekker een schuldinstrument inruilt voor een ander schuldinstrument met substantieel verschillende voorwaarden, wordt die uitwisseling verantwoord als een delging van de oorspronkelijke financiële verplichting en de opname van een nieuwe financiële verplichting. Evenzo verantwoordt de Groep substantiële wijzigingen in voorwaarden van een bestaande verplichting of een deel daarvan als een delging van de oorspronkelijke financiële verplichting en de erkenning van een nieuwe verplichting. Er wordt van uitgegaan dat de voorwaarden substantieel verschillen als de verdisconteerde contante waarde van de kasstromen onder de nieuwe voorwaarden, inclusief eventuele betaalde vergoedingen na aftrek van ontvangen vergoedingen en verdisconteerd gebruikmakend van het oorspronkelijke effectieve tarief, ten minste 10 procent verschilt van de verdisconteerde contante waarde van de resterende kasstromen van de oorspronkelijke financiële verplichting. Indien de wijziging niet substantieel is, zou het verschil tussen: (1) de boekwaarde van de verplichting vóór de wijziging; en (2) de contante waarde van de kasstromen na de wijziging, in de winst-en-verliesrekening moeten worden opgenomen als de modificatiewinst of -verlies binnen andere winsten en verliezen.

Afgeleide financiële instrumenten

De Groep gaat verschillende afgeleide financiële instrumenten aan, inclusief renteswaps, om zijn blootstelling aan rentetarieven te beheren. Verdere details over afgeleide financiële instrumenten worden vermeld in toelichting 7.

Derivaten of afgeleide instrumenten worden initieel opgenomen tegen reële waarde op de datum waarop het derivatencontract wordt afgesloten en worden vervolgens opnieuw gewaardeerd tegen hun reële waarde op elke rapporteringsdatum. De hieruit voortvloeiende winst of verlies wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen, tenzij het derivaat is aangewezen en effectief is als afdekkingsinstrument, in welk geval de timing van de opname in winst of verlies afhangt van de aard van de afdekkingsrelatie.

Een derivaat met een positieve reële waarde wordt opgenomen als een financieel actief, terwijl een derivaat met een negatieve reële waarde wordt opgenomen als een financiële verplichting. Derivaten worden niet gecompenseerd in de jaarrekening tenzij de Groep zowel het wettelijk recht als de intentie heeft om deze te compenseren.

Hedge accounting

De Groep wijst bepaalde derivaten aan als afdekkingsinstrumenten met betrekking tot het renterisico van kasstromen. Bij het aangaan van de afdekkingsrelatie documenteert de Groep de relatie tussen het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie, samen met haar risicobeheerdoelstellingen en haar strategie voor het aangaan van verschillende afdekkingstransacties. Bovendien documenteert de Groep, bij aanvang van de afdekking en op permanente basis, of het afdekkingsinstrument effectief is in het compenseren van kasstroomveranderingen van de afgedekte positie die zijn toe te schrijven aan het afgedekte risico, wat op het moment is waarop de afdekkingsrelaties voldoen aan alle volgende vereisten voor effectiviteit van een hedge:

- er bestaat een economische relatie tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument;
- het effect van kredietrisico domineert de waardeveranderingen die het gevolg zijn van die economische relatie niet; en
- de afdekkingsverhouding van de afdekkingsrelatie is dezelfde als diegene die voortvloeit uit de hoeveelheid van de afgedekte positie die de Groep feitelijk afdenkt en de hoeveelheid van het afdekkingsinstrument die de Groep feitelijk gebruikt om die hoeveelheid van de afgedekte positie in te dekken.

Als een afdekkingsrelatie niet langer voldoet aan de vereisten voor effectiviteit van een hedge met betrekking tot de afdekkingsverhouding, maar de risicobeheerdoelstelling voor die aangewezen afdekkingsrelatie gelijk blijft, past de Groep de afdekkingsverhouding van de afdekkingsrelatie aan (d.w.z. de afdekking opnieuw in evenwicht brengen) zodat deze opnieuw voldoet aan de kwalificatiecriteria.

Kasstroomafdekkingen

Het effectieve deel van wijzigingen in de reële waarde van derivaten en andere kwalificerende afdekkingsinstrumenten die zijn aangewezen en kwalificeren als kasstroomafdekkingen wordt opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten en gecumuleerd onder de rubriek kasstroomafdekkingsreserve, beperkt tot de cumulatieve verandering in reële waarde van de afgedekte positie van bij de aanvang van de afdekking. De winst of het verlies met betrekking tot het niet-effectieve deel wordt onmiddellijk in de winst of het verlies opgenomen en wordt opgenomen in het netto financieel resultaat.

Bedragen die eerder zijn opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten en die zijn gecumuleerd in het eigen vermogen, worden geherclassificeerd naar de winst of het verlies in de perioden waarin de afgedekte positie de winst of het verlies beïnvloedt, in dezelfde lijn als de opgenomen afgedekte positie.

Als de Groep verwacht dat een deel van of het geheel van het gecumuleerde verlies in de kasstroomafdekkingsreserve niet meer zal worden teruggevorderd in de toekomst, wordt dat bedrag onmiddellijk geherclassificeerd naar de winst of het verlies.

De Groep beëindigt hedge accounting alleen wanneer de afdekkingsrelatie (of een deel daarvan) niet langer voldoet aan de kwalificatiecriteria (na herbalancering, indien van toepassing). Dit omvat gevallen waarin het afdekkingsinstrument vervalt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend. De stopzetting wordt boekhoudkundig prospectief verwerkt. Enige winst of verlies opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten en gecumuleerd in de kasstroomafdekkingsreserve op dat moment, blijft in het eigen vermogen en wordt geherclassificeerd naar winst of verlies wanneer de verwachte transactie plaatsvindt. Wanneer verwacht wordt dat een verwachte transactie niet meer zal plaatsvinden, wordt de winst of het verlies dat is opgebouwd in de kasstroomafdekkingsreserve onmiddellijk geherclassificeerd naar de winst of het verlies.

Liquide middelen en korte termijn deposito's

Liquide middelen en korte termijn deposito's in de balans omvatten geldmiddelen bij banken en in kas en korte termijn deposito's met een looptijd van drie maanden of minder, die onderhevig zijn aan een onbeduidend risico van waardewijzigingen.

Voor het doel van het geconsolideerde kasstroomoverzicht, bestaan de geldmiddelen en kasequivalenten uit geldmiddelen en korte termijn deposito's, zoals hierboven gedefinieerd, na aftrek van uitstaande bankkredieten omdat ze worden beschouwd als integraal onderdeel van het kasbeheer van de Groep.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden erkend als er een redelijke mate van zekerheid is dat zij zullen worden ontvangen en dat de Groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Wanneer de subsidie betrekking heeft op een kostenpost, wordt deze systematisch als opbrengst opgenomen over de perioden dat de gerelateerde kosten, die gecompenseerd zouden moeten worden, als kosten worden opgenomen. Wanneer de subsidie betrekking heeft op een actief, wordt deze voor hetzelfde bedrag als opbrengst opgenomen over de verwachte gebruiksduur van het betreffende actief.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen wanneer de Groep een huidige (wettelijke of feitelijke) verplichting heeft als gevolg van gebeurtenissen in het verleden, en het waarschijnlijk is dat een uitstroom vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen, en het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geraamd.

Het bedrag dat wordt opgenomen als voorziening is de beste inschatting van de uitgaven die vereist zijn op de bestaande verplichting op balansdatum af te wikkelen, rekening houdend met de risico's en onzekerheden gerelateerd aan de verplichting.

Wanneer een voorziening berekend wordt op basis van verwachte kasstromen om de huidige verplichting af te wikkelen, is de boekwaarde van de voorziening de actuele waarde van deze kasstromen (indien het effect van de tijdswaarde materieel is).

Indien verwacht wordt dat sommige of alle economische voordelen vereist om een voorziening af te wikkelen teruggevorderd kunnen worden van een derde partij, wordt een vordering opgenomen als activa als het vrijwel zeker is dat de terugbetaling zal worden ontvangen en het bedrag van de vordering op een betrouwbare wijze kan worden bepaald.

Verlieslatende contracten

Huidige verplichtingen die voortvloeien uit verlieslatende contracten worden als voorzieningen opgenomen en gewaardeerd. Een verlieslatend contract wordt geacht te bestaan wanneer de Groep een contract heeft waarbij de onvermijdelijke kosten om aan de verplichtingen uit hoofde van het contract te voldoen groter zijn dan de economische voordelen die ze naar verwachting zal ontvangen.

Voorziening voor ontmantelingskosten

De Groep boekt een voorziening voor ontmantelingskosten van de windmolens en andere technische uitrusting. Ontmantelingskosten worden opgenomen aan de actuele waarde van de van de verwachte kosten om de verplichting af te wikkelen op basis van geschatte kasstromen en worden opgenomen als onderdeel van de kostprijs van het betreffende actief. De kasstromen worden verdisconteerd op basis van de actuele belastingpercentage dat de specifieke risico's gerelateerd aan de voorziening voor ontmantelingskosten reflecteert. Volgens de huidige wet- en regelgeving wordt de voorziening voor ontmantelings- en restauratiekosten berekend over een periode van twintig jaar.

Het afwikkelen van de verdiscontering wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening als een financiële kost. De verwachte toekomstige ontmantelingskosten worden jaarlijks onderzocht en aangepast indien nodig. Wijzigingen in de verwachte toekomstige kosten of de toegepaste verdisconteringsvoet worden toegevoegd of afgetrokken van de kostprijs van het actief.

Belangrijke boekhoudkundige beoordelingen en inschattingen

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep vereist dat het management bepaalde schattingen en veronderstellingen maakt die een invloed hebben op de gerapporteerde bedragen aan opbrengsten, kosten, activa en verplichtingen, de toelichting hiervan en de toelichting over voorwaardelijke verplichtingen. Onzekerheid over deze schattingen en veronderstellingen kan resulteren in materiële aanpassingen in de boekwaarde van activa en verplichtingen in toekomstige perioden.

Verdere informatie met betrekking tot blootstelling van de Groep aan risico's en onzekerheden wordt toegelicht in toelichting 23.

Beoordelingen

Bij het toepassen van de grondslagen voor financiële verslaggeving zoals bepaald door de Groep, heeft het management de volgende beoordelingen gemaakt, die het grootste effect hebben op de bedragen die in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen:

Consolidatie van entiteiten waarin de Groep minder dan de meerderheid van de stemrechten bezit

De Groep is van mening dat het Oriel Windfarm Ltd ("Oriel") controleert, ook al bezit ze minder dan 50% van het eigen vermogen. De reden hiervoor is dat de Groep 100% van de stemrechten bezit met haar aandelenbelang van 25% en geen van de andere 75% aandeelhouders stemrecht heeft.

Daarnaast is de Groep van mening dat zij reeds sinds 2017 controle heeft over Northwester 2 NV ("Northwester"), hoewel ze in dat jaar minder dan 50% van de stemrechten bezat. Dit komt omdat de Groep volgens de samenwerkingsovereenkomst met een andere aandeelhouder 14% van de stemrechten van deze andere aandeelhouder controleert. Deze samenwerkingsovereenkomst, samen met de 46% stemrechten van de Groep, geeft de Groep controle over 60% van de stemrechten.

Schattingen en veronderstellingen

De belangrijkste veronderstellingen met betrekking tot de toekomst en andere belangrijke bronnen voor het inschatten van onzekerheden op de rapporteringsdatum, die een aanzienlijk risico inhouden dat de boekwaarde van activa en passiva in het volgende boekjaar materieel zullen worden aangepast, worden hieronder beschreven. De Groep baseert haar schattingen en veronderstellingen op beschikbare parameters wanneer de geconsolideerde jaarrekening werd opgemaakt. Bestaande omstandigheden en veronderstellingen over toekomstige ontwikkelingen kunnen echter veranderingen door wijzigingen in marktomstandigheden of situaties die ontstaan buiten controle van de Groep. Dergelijke wijzigingen worden weerspiegeld in de veronderstellingen wanneer ze zich voordoen.

Bijzondere waardeverminderingen van niet-financiële activa

Een bijzondere waardevermindering ontstaat wanneer de boekwaarde van een actief of kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wat de hoogste waarde is van de reële waarde minus de verloopkosten en de bedrijfswaarde. De reële waarde minus verkoopkosten wordt gebaseerd op beschikbare informatie van bindende verkooptransacties onder marktconforme omstandigheden voor vergelijkbare activa of waarneembare marktprijzen verminderd met incrementele verkoopkosten van het actief. De bedrijfswaarde wordt berekend op basis van een DCF-model. De gegenereerde kasstromen worden afgeleid van het budget voor de komende vijf jaar en omvatten geen kosten voor herstructureringsactiviteiten die de Groep nog niet heeft vastgelegd of significante toekomstige investeringen die resultaten van het actief of de kasstroom genererende eenheid die worden getest. De realiseerbare waarde is zowel afhankelijk van de discontovoet die wordt toegepast in het DCF-model als de verwachte toekomstige inkomende kasstromen en het groeipercentage gebruikt voor extrapolatiedoeleinden. Deze schattingen zijn het meest relevant voor de goodwill erkend door de Groep.

Voorziening voor ontmantelingskosten

De Groep boekt een voorziening voor de verplichtingen die ze heeft voor het ontmantelen van de windmolens. Om de reële waarde van de voorziening te bepalen worden assumpties en inschattingen gemaakt voor het bepalen van de discontovoet, de verwachte kosten voor de ontmanteling en het verwijderen van de windmolens van de sites en de verwachte timing van deze kosten.

Toelichting 2. IFRS 1 Overgangstoelichting

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

De geconsolideerde jaarekening van het bedrijf, voor de periode geëindigd op 31 december 2018, zijn voor het eerst opgesteld in overeenstemming met de 'International Financial Reporting Standards' (IFRS) zoals aanvaard door de Europese Unie.

De eerste geconsolideerde IFRS-jaarekening bevat vergelijkende informatie voor de periode geëindigd op 31 December 2017. Daarom is een geauditeerde IFRS-openingsbalans opgesteld per 1 januari 2017, de datum van overgang naar IFRS. Op deze datum wordt de impact van de wijzigingen in de boekhoudingsprocedures van Gaap naar IFRS opgenomen in het eigen vermogen (geconsolideerde reserves) in overeenstemming met IFRS 1 – Eerste toepassing van IFRS. Er waren geen aanpassingen vereist op de overgangdatum om de vorige GAAP te aligneren met IFRS. die uiteindelijk invloed had op het openen van het eigen vermogen.

Toelichting bij de reconciliatie van het eigen vermogen op 1 januari 2017 en 31 december 2017 en het totaal resultaat voor het jaar geëindigd op 31 december 2017

Voor de opstelling van de geconsolideerde openingsbalans per 1 januari 2017, heeft de vennootschap geen specifieke vrijstellingen behouden die beschikbaar zijn voor de eerste toepassers van IFRS in overeenstemming met IFRS 1, met uitzondering van de vrijstelling voor de dochterondernemingen die later eerste toepassers worden dan de moedermaatschappij.

De vrijstelling bepaalt dat, indien een dochteronderneming een eerste toepasser wordt later dan de moedermaatschappij, de dochteronderneming in haar jaarrekening kan opteren om haar activa en passiva te waarderen tegen de boekwaarde die zou opgenomen worden in de geconsolideerde jaarrekening van de moedermaatschappij, gebaseerd op de overgangdatum naar IFRS, indien geen aanpassingen werden gedaan voor geconsolideerde procedures en voor de effecten van de bedrijfscombinaties waarin de moedermaatschappij de dochteronderneming heeft overgenomen. Deze vrijstelling is eveneens van toepassing op joint ventures en geassocieerde ondernemingen binnen een groep.

Parkwind is in de loop van 2012 opgericht.

Colruyt, Het moederbedrijf van Parkwind, heeft in 2005 voor het eerst IFRS toegepast. Zo past Parkwind IFRS later toe dan Colruyt, maar moet het sinds 2005 een IFRS rapportagepakket aan Colruyt voorleggen. Daarom resulteert het kiezen voor de IFRS 1 vrijstelling in de vorige GAAP van Parkwind voor haar eerste toepassing van IFRS als de IFRS-cijfers zoals gerapporteerd aan Colruyt.

De geconsolideerde balans opgesteld volgens de voorheen toegepaste GAAP per 1 januari 2017 werd aangepast voor het opstellen van de openingsstaat van de financiële positie in overeenstemming met IFRS, van kracht op 31 december 2018, wat de sluitingsdatum van de eerste IFRS-jaarekening is. In overeenstemming met IFRS werden de effecten die voortvloeien uit de toepassing van het nieuwe boekhoudkundig kader opgenomen ten opzichte van het openingsvermogen (geconsolideerde reserves) per 1 januari 2017. Er waren geen aanpassingen vereist op de overgangdatum om de vorige GAAP in overeenstemming te brengen met IFRS, die uiteindelijk effect hadden op het openingsvermogen.

Toelichting 3. Immateriële activa

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Kost	Concessies, licenties and soortgelijke rechten	Aangekochte software	Overige	Totaal
Balans op 1 januari 2017	3 001	282	0	3 283
Toevoeging	16 220	112	374	16 706
Toevoeging door bedrijfscombinatie	-	71	-	71
Toevoeging - voorwaardelijke vergoeding	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-
Overige wijzigingen	-	-	(0)	(0)
Balans op 31 december 2017	19 094	465	374	19 934
Toevoeging	17 169	-	(0)	17 169
Toevoeging door bedrijfscombinatie	-	-	-	-
Toevoeging - voorwaardelijke vergoeding	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	(10)	-	(10)
Overige wijzigingen	-	-	(0)	(0)
Balans op 31 december 2018	36 263	455	374	37 092
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen				
Balans op 1 januari 2017	(1 834)	(197)	-	(2 030)
afschrijvingskosten	(417)	(125)	-	(543)
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen in winst en verlies	-	-	-	-
Geëlimineerd bij verkoop van activa	-	-	-	-
Overige bewegingen	-	-	-	-
Balans op 31 december 2017	(2 251)	(322)	-	(2 573)
afschrijvingskosten	(432)	(68)	-	(500)
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen in winst en verlies	-	-	-	-
Geëlimineerd bij verkoop van activa	-	10	-	10
Overige bewegingen	-	-	-	-
Balans op 31 december 2018	(2 683)	(380)	-	(3 063)
Boekwaarde op 1 januari 2017	1 167	85	0	1 253
Boekwaarde op 31 december 2017	16 843	143	374	17 361
Boekwaarde op 31 december 2018	33 580	75	374	34 029

De Groep heeft 6 concessies and exploiteert 3 windmolenparken. De boekwaarde van deze concessies bedraagt 33 580 KEUR).

Oriel Windfarm Limited ("Oriel") activa overname

Op 28 september 2017, verwierf Parkwind 25% van de activa en passiva van Oriel en het volledige uitgegeven stemgerechtigd aandelenkapitaal. De Groep kiest ervoor om een boekhoudprocedure toe te passen waarbij de vaste activa (activa in ontwikkeling) gecorrigeerd zullen worden met de te betalen voorwaardelijke vergoeding op de datum waarop de voorwaardelijke vergoeding wordt bepaald.

Northwester 2 SA ("Northwester") activa overname

In 2017, verwierf Parkwind 46% van de activa en passiva van Northwester 2 in twee fasen.

Fase 1: Op 15 mei 2017, verwierf Parkwind 7,99% van de uitgegeven aandelen A (799 shares) van het kapitaal van Northwester 2 SA. De aankoopprijs voor deze overname bevat een voorwaardelijke vergoeding, verschuldigd bij financiële afsluiting.

Fase 2: Op 8 september 2017, verwierf Parkwind 38% van de uitgegeven aandelen A (3800 shares) van het kapitaal van Northwester 2 SA. De aankoopprijs voor deze overname bevat een voorwaardelijke vergoeding, verschuldigd bij financiële afsluiting.

De Groep heeft verkozen om de voorwaardelijke vergoeding voor hun rekening te nemen op vereffeningdatum in plaats van op overnamedatum. Dit betekent dat de Groep, op vereffeningdatum, de waarde van de belangrijkste overgenomen activa zal aanpassen voor het bedrag van de voorwaardelijke vergoeding dat opeisbaar wordt.

Samenwerkingsovereenkomst: Als gevolg van een samenwerkingsovereenkomst tussen Parkwind en twee andere aandeelhouders, controleert Parkwind effectief de bevoegdheden tot besluitvorming en stemrechten van Northwester op 8 September 2017.

Minderheidsbelang van 6.865 KEUR is opgenomen voor 54% van de nettowaarde van de activa van Northwester op overnamedatum.

Call optie van TTR Luxembourg SA: Op 20 april 2018 oefende Parkwind een call optie uit om de uitstaande Northwester 2 aandelen te kopen. Deze call optie bevatte 1 000 A-aandelen, die 10% van het aandelenkapitaal van het bedrijf vertegenwoordigen. De aankoopprijs voor deze overname bevat een voorwaardelijke vergoeding verschuldigd bij financiële afsluiting.

De activa van Northwester 2 zijn verpand.

Toelichting 4. Materiële activa

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Kost	Installaties, Machines en Uitrusting	Maubilair, Kantoren en ICT- apparatuur	Activa in aanbouw	Overige materiële activa	Totaal
Balans op 1 januari 2017	111	339	-	371	821
Toevoeging	7 904	66	-	-	7 971
Toevoeging door bedrijfscombinatie	587 492	6	-	-	587 498
Toevoeging - voorwaardelijke vergoeding	-	-	-	-	-
Desinvesteringen	(8 191)	-	-	-	(8 191)
Overige wijzigingen	-	-	-	-	-
Balans op 31 december 2017	587 316	411	-	371	588 098
Toevoeging	18 514	60	94 779	-	113 354
Toevoeging door bedrijfscombinatie	-	-	-	-	-
Toevoeging - voorwaardelijke vergoeding	-	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	(20)	-	-	(20)
Overige wijzigingen	-	-	-	-	-
Balans op 31 december 2018	605 831	451	94 779	371	701 433
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Balans op 1 januari 2017	(19)	(205)	-	(69)	(294)
afschrijvingskosten	(39 031)	(77)	-	(29)	(39 138)
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen in winst en verlies	(5 643)	-	-	-	(5 643)
Geëlimineerd bij verkoop van activa	8 191	-	-	-	8 191
Overige bewegingen	-	-	-	-	-
Balans op 31 december 2017	(36 503)	(282)	-	(99)	(36 884)
afschrijvingskosten	(39 813)	(79)	-	(100)	(39 992)
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen in winst en verlies	-	-	-	-	-
Geëlimineerd bij verkoop van activa	-	-	-	-	-
Overige bewegingen	-	-	-	-	-
Balans op 31 december 2018	(76 316)	(362)	-	(199)	(76 876)
Boekwaarde op 1 januari 2017	91	134	-	302	527
Boekwaarde op 31 december 2017	550 813	128	-	273	551 214
Boekwaarde op 31 december 2018	529 515	90	94 779	172	624 556

Parkwind Groep bracht Northwester 2 in 2018 tot financiële afsluiting en startte de bouwwerken, die naar verwachting in 2020 zullen worden afgerond.

KNK Wind GmbH ("KNK Wind") activa overname

Op 27 April 2018, verwierf Parkwind 90% van de activa en passiva van KNK Wind. De aankoopprijs van deze overname bevat een voorwaardelijke vergoeding, verschuldigd bij financiële afsluiting.

De Groep kiest ervoor om een boekhoudprocedure toe te passen waarbij de vaste activa (activa in ontwikkeling) gecorrigeerd zullen worden met de te betalen voorwaardelijke vergoeding op de datum waarop de voorwaardelijke vergoeding wordt bepaald.

De activa van Northwester 2 zijn verpand.

Toelichting 5. Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	Geassocieerde onderneming/joint venture	Land van oprichting	Hoofdactiviteit	dec/18	dec/17	dec/16
Northwind NV	Geassocieerde onderneming	België	Off-shore wind	30,00%	30,00%	30,00%
Nobelwind NV	Geassocieerde onderneming	België	Off-shore wind	41,08%	41,08%	41,08%
A&P Services NV	Joint Venture	België	Onderhoudsdienst	50,00%	50,00%	50,00%
Cableco CVBA	Geassocieerde onderneming	België	Export kabelinfrastructuur	34,53%	34,53%	34,53%

	2018	2017
Balans op 1 januari	44 198	97 153
Kapitaalvermindering	(2 715)	(8 313)
Netto inkomen van geassocieerde ondernemingen	5 581	11 442
Niet-gerealiseerde resultaten van geassocieerde ondernemingen	1 312	169
Dividenden	(13 626)	(241)
Wijziging in consolidatiemethode	-	(56 013)
Overige	(342)	-
Balans op 31 december	34 409	44 198

De winst toe te rekenen aan de aandeelhouders van het bedrijf voor Belwind bedroeg 995 KEUR in de eerste 2 maanden van 2017.

Meer informatie over de wijziging in consolidatiemethode is opgenomen in toelichting 24.

	Northwind NV			Nobelwind NV			A&P Services NV			Cabelco CVBA		
	dec/18	dec/17	dec/16	dec/18	dec/17	dec/16	dec/18	dec/17	dec/16	dec/18	dec/17	dec/16
Omzet en overige bedrijfsopbrengsten	107 287	111 019	-	80 469	79 338	-	1 783	2 804	-	8 051	6 723	-
Bedrijfsresultaat (EBIT)	39 538	38 698	-	22 925	29 573	-	527	485	-	81	350	-
Netto financieel resultaat	(25 702)	(34 768)	-	(17 473)	(17 936)	-	(1)	(1)	-	(26)	(24)	-
Winst (verlies) vóór belastingen	13 836	3 930	-	5 452	11 637	-	526	485	-	54	326	-
Winstbelastingen	(3 962)	(4 480)	-	416	13 578	-	(157)	(165)	-	15	(54)	-
Winst van het boekjaar	9 874	(550)	-	5 869	25 215	-	369	319	-	69	273	-
Winst (verlies) toe te rekenen aan de aandeelhouders van het bedrijf	2 962	(165)	-	2 411	10 358	-	184	160	-	24	94	-
OCI - Kasstroomafdekking	4 409	(4 699)	-	(27)	3 843	-	-	-	-	-	-	-
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	4 409	(4 699)	-	(27)	3 843	-	-	-	-	-	-	-
Totaal niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan de aandeelhouder	1 323	(1 410)	-	(11)	1 579	-	-	-	-	-	-	-
Vaste activa	639 297	689 407	734 919	510 808	511 440	419 905	0	0	(0)	80 925	87 000	92 454
Vlottende activa	53 680	93 349	41 469	51 738	57 716	26 160	662	594	1 248	6 185	6 057	5 967
Activa	692 977	782 756	776 387	562 545	569 156	446 065	662	594	1 248	87 110	93 057	98 421
Langlopende verplichtingen	654 498	684 065	655 791	515 865	511 753	420 187	-	-	-	932	914	898
Kortlopende verplichtingen	36 756	72 831	69 838	37 049	46 136	32 557	222	203	695	121	583	604
Verplichtingen	691 254	756 896	725 628	552 914	557 889	452 744	222	203	695	1 053	1 497	1 502
Netto activa	1 723	25 860	50 759	9 631	11 267	(6 679)	440	391	553	86 057	91 560	96 919
Groepsaandeel in de netto activa	517	7 758	15 228	3 956	4 629	(2 744)	220	195	277	29 715	31 615	33 466

Toelichting 6. Beleggingen in financiële activa

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Leningen toegekend aan geassocieerde ondernemingen	18 343	26 925	38 752
Financiële activa tegen reële waarde door winst en verlies	169	549	25
Vergoeding verlies	-	-	-
Langlopende financiële activa	18 512	27 474	38 777
Leningen toegekend aan geassocieerde ondernemingen	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde door winst en verlies	-	-	-
Vergoeding verlies	-	-	-
Kortlopende financiële activa	-	-	-

Beleggingen in financiële activa zijn overwegend achtergestelde leningen aan geassocieerde ondernemingen, die in de loop van de jaren zijn afgenomen als gevolg van geleidelijke terugbetaling.

Alle financiële activa worden gewaardeerd aan afgeschreven kostprijs. We verwijzen naar toelichting 23.1 voor meer informatie over de waardering en classificatie van de financiële instrumenten.

Toelichting 7. Financiële derivaten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Afgeleide financiële activa			
Afdekkingsderivaten - Renteswaps	497,7	1 652,2	-
Boekwaarde	497,7	1 652,2	-
Langlopend	497,7	1 652,2	-
Kortlopend	-	-	-
Afgeleide financiële verplichtingen			
Afdekkingsderivaten - Renteswaps	(12 599,9)	-	-
Boekwaarde	(12 599,9)	-	-
Langlopend	(12 599,9)	-	-
Kortlopend	-	-	-

Parkwind presenteert het openstaande saldo van de afgeleide financiële instrumenten in de openstaande leningssaldi en niet afzonderlijk op de balans.

Verdere informatie over de derivaten is opgenomen in toelichting 23.

Toelichting 8. Handels- en overige vorderingen

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Handelsvorderingen	15 560	11 446	722
Uit te geven facturen	7 793	11 031	525
Zonder: vergoeding voor dubieuze schulden	-	-	-
	23 353	22 477	1 247
BTW en overige niet-inkomsten belastingvordering	13 858	92	238
Kortlopende vorderingen met betrekking tot personeelsbeloningen	332	94	97
Overige vorderingen	81	8 720	820
Handels- en overige vorderingen	37 624	31 383	2 305

De gemiddelde kredietperiode is 30 dagen na het einde van de maand. Er wordt geen intrest op uitstaande handelsvorderingen in rekening gebracht. De Groep bepaalt dat de levensduur verwachte kredietverliezen op handelsvorderingen immaterieel zijn. Daarom worden geen verlies vergoedingen opgenomen.

De boekwaarde van handelsvorderingen benadert hun reële waarde.

BTW en overige niet-inkomsten belastingvorderingen hebben voornamelijk betrekking op de BTW vordering voor Northwester 2. De uitstaande overige vordering in 2017 heeft betrekking op de kapitaalvermindering van Northwind die in de loop van 2018 werd betaald.

Toelichting 9. Overige vlottende activa

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Vooruitbetaling aan leveranciers	-	71	78
Over te dragen kosten	7 697	7 653	305
Toe te rekenen opbrengsten	146	3 691	2 349
Balans van het boekjaar	7 843	11 415	2 732

Over te dragen kosten bevatten vooruitbetalingen van verzekerings- en onderhoudscontracten

Toe te rekenen opbrengsten in 2017 bevatten intresten op leningen aan geassocieerde ondernemingen, die in de loop van 2018 zijn betaald.

Toelichting 10. Geldmiddelen en kasequivalenten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Liquide middelen	115 455	114 148	151 089
Balans van het boekjaar	115 455	114 148	151 089

Informatie over onbenutte kredietlijnen is opgenomen in toelichting 13.

Alle verplichtingen onder de financieringsverplichtingen van verschillende projecten zijn beperkt
Het totale bedrag is niet materieel voor de Parkwind Groep.

Toelichting 11. Aandelenkapitaal

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Aandelenkapitaal	223,3	223,3	223,3
Totaal aandelenkapitaal	223,3	223,3	223,3

Toelichting 12. Voorzieningen

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Op 1 januari	29 839	-	-
Aanvullende voorzieningen gedurende het jaar	735	-	-
Afwikkeling van de discontovoet	71	637	-
Gebruik van voorzieningen	-	-	-
Aanpassingen voor verandering in discontovoet	-	-	-
Wisselkoersverschil	-	-	-
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	-	29 202	-
Balans van het boekjaar	30 666	29 839	-

De totale voorzieningen hebben voornamelijk betrekking op de intmantelingsverplichting van Parkwind Groep

De ontmantelingsvoorziening wordt erkend in overeenstemming met de relevante Koninklijke Besluiten, die het herstel van het concessiegebied vereisen aan het einde van de concessieperiode. Ontmantelingskosten worden opgenomen tegen de huidige waarde van de verwachte kosten om de verplichting te vereffenen gebruik makend van de geschatte kasstromen en worden opgenomen als onderdeel van de kostprijs van het betreffende actief. Volgens de huidige wet en regelgeving, worden de verplichtingen voor ontmanteling en herstel berekend op basis van een concessieperiode van 20 jaar.

Toelichting 13. Financiële verplichtingen

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Gewaarborgde bankleningen	408 122	353 755	-
Other Interest Bearing Loans	59 583	34 592	25 546
Langlopend	467 705	388 346	25 546
Kortlopende bankleningen	2 189	2 189	-
Gewaarborgde bankleningen	31 387	31 526	-
Kortlopend	33 576	33 715	-

De Groep heeft twee kredietfaciliteiten:

* Een uitstaande leningsfaciliteit van EUR 355,4 miljoen (2017: uitstaand bedrag van EUR 386,9 miljoen). De lening werd op 20 december 2017 afgesloten. De terugbetalingen begonnen op 30 juni 2018 en lopen door tot 31 december 2029. De lening is gedekt door de activa en de opbrengsten van Belwind. De lening heeft een variabele rente op basis van 6M EURIBOR.

* Een totale leningsfaciliteit van EUR 481,2 miljoen, die werd afgesloten op 5 oktober 2018 en waarvan geldopnames zullen worden gedaan. De terugbetalingen beginnen op 30 juni 2021 en lopen door tot 31 december 2036. De lening is gedekt door de activa en de opbrengsten van Northwester 2. De lening heeft een variabele rente op basis van 1M en 6M EURIBOR. Eind 2018 had de Groep een niet-opgenomen bedrag van EUR 409,2 miljoen.

De Groep dekt een deel van beide leningen af voor renterisico door middel van renteswap die een vaste rentevoet vervangt voor een variabele rentevoet.

De Groep heeft verschillende aandelhoudersleningen

Toelichting 14. Handels- en overige schulden

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Handelsschulden	12 265	5 165	2 076
Te betalen bezoldigingen	1 601	1 699	1 393
Te betalen Sociale Zekerheid en loonbelasting	1 055	325	-
Te betalen BTW	11	144	-
Toe te rekenen kosten	1 764	4 518	517
Overige kortlopende schulden	3 526	998	20
Kortlopende schulden	20 222	12 850	4 006

Handels- en overige schulden omvatten hoofdzakelijk uitstaande bedragen voor handelaankopen en lopende kosten.

De boekwaarde van handels- en overige schulden benadert hun reële waarde. De handelsschulden stegen in 2018 als gevolg van de bouw van het Northwester 2 windmolenpark.

Toelichting 15. Inkomstenbelastingen

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Actuele belastingen

Met betrekking tot huidig boekjaar

Met betrekking tot voorgaande boekjaren

Uitgestelde belastingen

Met betrekking tot huidig boekjaar

wijzigingen aan uitgestelde belastingen toe te rekenen aan wijzigingen in belastingtarieven en wetgeving

Waardeverminderingen (terugneming van eerdere waardeverminderingen) van uitgestelde belastingvorderingen

Totaal inkomstenbelasting

De inkomstenbelasting van het boekjaar kan als volgt worden gereconcilieerd met boekhoudkundige winst:

Winst vóór belastingen

Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

gecorrigeerde winst vóór belastingen

inkomstenbelasting berekend aan 29,58%

Aangepast voor:

niet belastbare inkomsten

Niet aftrekbare kosten

Gebruik van overgedragen fiscale verliezen

Ontvangen dividenden

Verandering in belastingtarief

Overige

Opgenomen aanpassingen in het huidige boekjaar in verhouding tot de actuele belasting van voorgaande boekjaren

Inkomstenbelasting opgenomen in het resultaat

Effectief belastingtarief van het boekjaar *

	31/12/2018	31/12/2017
Actuele belastingen	12 183,2	429,1
Uitgestelde belastingen	-	-
Totaal inkomstenbelasting	12 183,2	429,1
Winst vóór belastingen	-7 348,7	-4 555,3
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	-	-
gecorrigeerde winst vóór belastingen	-	-
inkomstenbelasting berekend aan 29,58%	-7 348,7	-4 555,3
Aangepast voor:		
niet belastbare inkomsten	-	-
Niet aftrekbare kosten	-88,7	-282,9
Gebruik van overgedragen fiscale verliezen	-2 088,4	1 138,8
Ontvangen dividenden	4 030,4	71,2
Verandering in belastingtarief	-3 064,3	3 882,3
Overige	-1 649,6	1 028,5
Opgenomen aanpassingen in het huidige boekjaar in verhouding tot de actuele belasting van voorgaande boekjaren	-	-
Inkomstenbelasting opgenomen in het resultaat	-4 834,6	4 126,2
Effectief belastingtarief van het boekjaar *	27%	-71%

	31/12/2018	31/12/2017
Winst vóór belastingen	12 254,7	2 031,3
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	5 581,5	-3 755,6
gecorrigeerde winst vóór belastingen	6 673,2	5 786,9
inkomstenbelasting berekend aan 29,58%	-1 973,9	-1 711,8
Aangepast voor:		
niet belastbare inkomsten	-	-
Niet aftrekbare kosten	-88,7	-282,9
Gebruik van overgedragen fiscale verliezen	-2 088,4	1 138,8
Ontvangen dividenden	4 030,4	71,2
Verandering in belastingtarief	-3 064,3	3 882,3
Overige	-1 649,6	1 028,5
Opgenomen aanpassingen in het huidige boekjaar in verhouding tot de actuele belasting van voorgaande boekjaren	-	-
Inkomstenbelasting opgenomen in het resultaat	-4 834,6	4 126,2
Effectief belastingtarief van het boekjaar *	27%	-71%

Belastingshervormingen zijn in december 2017 in België ingevoerd, op basis waarvan de belastingtarieven als volgt zullen worden verlaagd:

In België, een verlaging van het belastingtarief van 33,99% in 2017 tot 29,58% in 2018 en 2019 en een verdere verlaging van het belastingtarief tot 25% in 2020.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingvorderingen en uitgestelde belastingverplichtingen kunnen als volgt worden toegewezen:

	Assets			Liabilities		
	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Materiële vaste activa	10 876	306	306	-34 344	-37 000	-
Overige vlottende activa	4 332	5 704	-	-	-	-
Voorzieningen	6 067	6 335	-	-	-	-
Renteswaps	3 150	-	-	-432	-475	-
Belastingverliezen en investeringsaftrek	20 634	22 222	-	-	-	-
Totaal uitgestelde belastingvorderingen / uitgestelde belastingverplichtingen	45 059	34 567	306	- 34 776	- 37 474	-
Niet erkende belastingvorderingen / belastingverplichtingen	-31 315	-34 567	-	31 315	34 567	-
Compensatie belastingvorderingen / belastingverplichtingen	-	-	-	-	-	-
Netto uitgestelde belastingvorderingen / (uitgestelde belastingverplichtingen)	13 744	-	306	- 3 461	- 2 907	-

Er zijn geen uitgestelde belastingvorderingen die op balansdatum niet werden opgenomen.

Toelichting 16. Omzet

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

De groep haalt zijn inkomsten uit contracten met klanten voor het leveren van goederen en diensten doorheen de tijd en op een bepaald moment in de volgende belangrijke productlijnen:

	31/12/2018	31/12/2017
Verkoop van elektriciteit geproduceerd door de windmolenparken en garanties van oorsprong	24 868	18 586
Verkoop van groenestroomcertificaten	56 490	58 779
Verlenen van diensten aan geassocieerde ondernemingen	13 559	17 520
Omzet	94 917	94 885

Toelichting 17. Kostprijs verkopen

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017
Aankoop van verbruiksgoederen	(721)	(745)
Variatie in voorraad van goederen en WIP	-	-
Kostprijs verkopen	(721)	(745)

Toelichting 18. Overige bedrijfsopbrengsten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017
Overige inkomsten	376	630

Overige inkomsten bevatten uitzonderlijke gefactureerde bedragen aan geassocieerde ondernemingen en kosten van voorgaande jaren die zijn geactiveerd.

Toelichting 19. Personeelkosten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017
Bezoldigingen	(5 803)	(5 167)
Socialezekerheidsbijdragen	(1 342)	(1 028)
Overige personeelskosten	(926)	(469)
Pensioenkosten	(392)	(296)
Personeelskosten	(8 462)	(6 960)

Pensioenkosten hebben betrekking op de bijdragen aan het groepsverzekeringsplan. Er is geen materiële onderfinanciering aan het einde van het jaar. De personeelsbeloningen stegen als gevolg van een toename van het aantal VTE's (stijging van 57,5 VTE's tot 72,6 VTE's).

Toelichting 20. Diensten en diverse goederen en overige bedrijfskosten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017
Lease en lease gerelateerde kosten	(803)	(1 026)
Onderhoud en herstellingen	(14 238)	(11 836)
Utilities	(35)	(27)
Transportkosten	(137)	(101)
Vergoedingen	(6 738)	(11 816)
IT, drukwerk en mailings	(232)	(145)
Verzekeringskosten	(4 087)	(5 776)
Vormings- en opleidingskosten	(191)	(255)
Bijzondere waardeverminderingen op kortlopende vorderingen	-	-
Overige diensten en diverse goederen	(2 134)	(1 564)
Diensten en diverse goederen	(28 596)	(32 547)
Bedrijfsbelasting	(40)	(34)
Overige	(342)	(0)
Overige bedrijfskosten	(382)	(35)

Toelichting 21. Financieringsbaten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017
Rentebaten	2 790	5 707
Overige	2	0
Meerwaarden op verkoop van financiële activa	-	15 171
Totaal financieringsbaten	2 791	20 879

Rentebaten hebben betrekking op leningen aan geassocieerde ondernemingen (zie toelichting 6 Beleggingen in financiële vaste activa)

De winst bij vervreemding van financiële activa heeft betrekking op de gerealiseerde meerwaarde op het eerder aangehouden aandelenbelang in Belwind (41,08%) dat opnieuw gewaardeerd werd tegen de reële waarde, alsof het werd vervreemd en opnieuw verworven tegen reële waarde op de verwervingsdatum. (zie toelichting 24 voor meer informatie)

Toelichting 22. Financieringslasten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	31/12/2018	31/12/2017
Rentelasten op bank en andere rentedragende leningen	(20 559)	(22 057)
Verlies op kasstroomafdekkingen overgeheveld naar de niet-gerealiseerde resultaten	-	(2 903)
Reële waarde van financiële activa	(373)	-
Overige financieringslasten	(125)	(37)
	(21 058)	(24 997)
Min: Geactiveerde intresten	8 300	-
Totale financieringslasten	(12 757)	(24 997)

Toelichting 23. Financiële instrumenten

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

23.1 - Waardering tegen reële waarde

	Afgeschreven kosten			waarde met verwerking van waardeverandering in het resultaat			Reële waarde niveau		
	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
Financiële activa	149 358	152 519	190 563	169	549	25	498	1 652	-
Kas en kasequivalenten	115 455	114 148	151 089	-	-	-	-	-	-
Leningen	18 343	26 925	38 752	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeverandering in het resultaat	-	-	-	169	549	25	-	-	-
Handelsvorderingen	15 560	11 446	722	-	-	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-	-	-	498	1 652	-
Financiële verplichtingen	521 514	434 911	29 455	-	-	-	12 600	-	-
Leningen	500 986	421 911	25 546	-	-	-	-	-	-
Handelsschulden	20 528	13 000	3 909	-	-	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-	-	-	12 600	-	-

Waardering tegen reële waarde - waarderingstechnieken

Reële waarde is de prijs die zou worden verkregen om een actief te verkopen of betaald om een verplichting over te dragen in een ordelijke transactie tussen marktspelers op de waarderingdatum. De waardering tegen reële waarde is gebaseerd op de veronderstelling dat de transactie om het actief te verkopen of de overdracht van de verplichting plaatsvindt:

- In de hoofdmarkt voor het actief of de verplichting; of
- Bij afwezigheid van een hoofdmarkt, in de meest voordelige markt voor het actief of de verplichting

De hoofdmarkt of meest voordelige markt moet toegankelijk zijn voor de entiteit. De reële waarde van een actief of verplichting wordt gemeten aan de hand van de veronderstellingen die marktspelers zouden gebruiken bij het waarderen van het actief of de verplichting, ervan uitgaande dat de marktspelers handelen in hun beste economische belang. Bij een waardering tegen reële waarde wordt rekening gehouden met het vermogen van een marktspeler om economische voordelen te genereren door het actief in zijn hoogste en beste gebruik zou gebruiken. De entiteit maakt gebruik van waarderingstechnieken die geschikt zijn volgens de situatie en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te bepalen en zo het gebruik van relevante waarneembare inputs te maximaliseren en het gebruik van niet-waarneembare inputs te minimaliseren.

Alle activa en verplichtingen waarvan de reële waarde wordt gemeten of toegelicht in de jaarrekening, worden ondergebracht in de reëlewaardehiërarchie, die als volgt wordt beschreven op basis van de input op het laagste niveau dat significant is voor de waardering tegen reële waarde als geheel:

- Level 1 — Genoteerde (niet aangepaste) marktprijzen in actieve markten voor identieke activa of verplichtingen
- Level 2 — Waarderingstechnieken waarvoor de input op het laagste niveau, dat significant is voor de waardering tegen reële waarde, direct of indirect waarneembaar is
- Level 3 — Waarderingstechnieken waarvoor de input op het laagste niveau, dat significant is voor de waardering tegen reële waarde, niet waarneembaar is

Met het oog op informatieverschaffing over reële waarde, heeft de entiteit klassen van activa en verplichtingen bepaald op basis van de aard, kenmerken en risico's van het actief of de verplichting en het niveau van de reëlewaardehiërarchie zoals hierboven toegelicht.

23.2 Doelstellingen financieel risicobeheer

De belangrijkste financiële verplichtingen van de Groep, met uitzondering van derivaten, omvatten leningen en handels- en overige schulden. Het hoofddoel van deze financiële verplichtingen is om de activiteiten van de Groep te financieren. De belangrijkste financiële activa, met uitzondering van derivaten, omvatten handelsvorderingen en liquide middelen en korte termijn deposito's die rechtstreeks voortvloeien uit haar activiteiten. De Groep sluit ook derivatentransacties af.

De Groep is blootgesteld aan het valutarisico, het marktrisico (renterisico), het kredietrisico en het liquiditeitsrisico. Het senior management van de Groep houdt toezicht op het beheer van deze risico's. Alle activiteiten met betrekking tot derivaten worden, voor risicobeheer doeleinden, uitgevoerd door gespecialiseerde teams die over de juiste vaardigheden, ervaring en toezicht beschikken. Het is het beleid van de Groep dat er geen handel in derivaten voor speculatieve doeleinden kan worden aangegaan. De Raad van Bestuur evalueert en stemt in met het beleid voor het beheer van elk van deze risico's, die hieronder worden samengevat.

23.3 Valutarisicobeheer

De operationele entiteiten van de Parkwind Groep zijn gevestigd in de eurozone.

Parkwind Groep loopt een transactioneel valutarisico op bij aankopen in vreemde valuta. Parkwind Groep dekt transacties in vreemde valuta niet af.

23.4 Renterisicobeheer

De Groep is blootgesteld aan renterisico omdat entiteiten in de Groep fondsen lenen tegen variabele rentevoeten. Het risico wordt beheerd door de Groep door een belangrijk deel van zijn leningen met variabele rente af te dekken via renteswapcontracten.

De blootstelling van de Groep aan rentetarieven op financiële activa en financiële verplichtingen wordt gedetailleerd beschreven in de sectie liquiditeitsrisicobeheer van deze toelichting.

23.4.1 Rentegevoeligheid

23.4.2 Hedge accounting

Aangezien het merendeel van de leningen met variabele rente is afgedekt, zou de winst van de Groep voor het boekjaar eindigend op 31 december 2018 niet materieel zijn beïnvloed, als de rentetarieven 100 basispunten hoger / lager waren geweest en alle andere variabelen constant werden gehouden.

Onder renteswapcontracten stemt de Groep ermee in om het verschil tussen vaste en variabele rentebedragen, berekend op overeengekomen nominale hoofdsom, te wisselen. Dergelijke contracten stellen de Groep in staat om het risico van renteveranderingen op de reële waarde van de uitgegeven vastrentende schuld en de kasstroomposities op de uitgegeven schuld met variabele rente te beperken. De reële waarde van renteswaps op de rapporteringsdatum wordt bepaald door de toekomstige kasstromen te verdisconteren met behulp van de curven op de rapporteringsdatum en het kredietrisico dat inherent is aan het contract, en wordt hieronder vermeld. De gemiddelde rentevoet is gebaseerd op de openstaande saldi aan het einde van het boekjaar.

Aangezien de kritieke voorwaarden van de renteswapcontracten en de overeenkomstige afgedekte items hetzelfde zijn, voert de Groep een kwalitatieve beoordeling van de effectiviteit uit en er wordt verwacht dat de waarde van de renteswapcontracten en de waarde van de overeenkomstige afgedekte items systematisch in tegengestelde richting zullen veranderen als reactie op bewegingen in de onderliggende rentetarieven. De belangrijkste bron van hedge-ineffectiviteit in deze afdekkingsrelaties is het effect van de tegenpartij en het eigen kredietrisico van de Groep op de reële waarde van de renteswapcontracten, wat niet wordt weerspiegeld in de reële waarde van het afgedekte item toe te schrijven aan de wijziging in rentetarieven. Geen andere bronnen van ineffectiviteit doken op uit deze afdekkingsrelaties.

23.5 Kredietrisico

Kredietrisico verwijst naar het risico dat een tegenpartij haar contractuele verplichtingen niet nakomt, resulterend in financieel verlies voor de Groep. De Groep heeft een duidelijke concentratie van kredietrisico (slechts drie externe klanten - allemaal actief in dezelfde sector - en geassocieerde ondernemingen) maar heeft geen geschiedenis van kredietverliezen op haar handelsvorderingen. Gezien dit feit en ook dat deze klanten een hoge kredietkwaliteit hebben:

- hebben de vorderingen een laag risico op wanbetaling;
- hebben de debiteuren een sterke capaciteit om hun contractuele kasstroomverplichtingen op korte termijn na te komen; en
- kunnen, maar zullen niet noodzakelijkerwijs, ongunstige veranderingen in economische en zakelijke omstandigheden op de langere termijn het vermogen van de debiteuren om hun contractuele kasstroomverplichtingen na te komen, verminderen.

Op basis van de bovenstaande beoordeling, bepaalt de Groep dat de verwachte kredietverliezen op de handelsvorderingen voor de volledige levensduur immaterieel zijn. Op de overgangsdatum zullen geen verliesvergoedingen erkend worden als gevolg van de toepassing van IFRS 9. De Groep zal het kredietrisico en de verwachte kredietverliezen regelmatig herzien.

De Groep heeft zijn ervaring met historische kredietverlies geëvalueerd voor leningen toegekend aan geassocieerde deelnemingen rekening houdende met wie de tegenpartijen zijn en de algemene economische omstandigheden, zowel huidige als verwachte, om de ECL voor 12 maanden te bepalen. De Groep beoordeelt dat er geen significante toename van kredietrisico is geweest en acht het daarom aangewezen om enkel de 12-maanden ECL en niet de lifetime ECL te bepalen. Op basis van de beoordeling door het management van het kredietrisico, dat als niet significant wordt beschouwd, zullen er op overgangsdatum geen verliesvergoedingen erkend worden als gevolg van de toepassing van IFRS 9. De Groep zal het kredietrisico en de verwachte kredietverliezen regelmatig herzien.

Het kredietrisico op liquide fondsen en financiële derivaten is beperkt omdat de tegenpartijen banken met hoge kredietratings, toegekend door internationale kredietrating bureaus, zijn.

De Groep houdt geen onderpand of andere kredietverstrekkingen aan ter dekking van zijn kredietrisico's verbonden aan zijn financiële activa.

23.6 Liquiditeitsrisico

De ultieme verantwoordelijkheid voor het beheer van liquiditeitsrisico's berust bij de raad van bestuur, die een passend liquiditeitsrisicobeheerkader heeft opgesteld voor het beheer van de vereisten voor financiering en liquiditeitsbeheer van de Groep op korte, middellange en lange termijn. De Groep beheert het liquiditeitsrisico door voldoende reserves, bankfaciliteiten en andere financieringsfaciliteiten voor leningen aan te houden, door de voorspellingen en de actuele kasstromen continu te controleren en door de looptijdprofielen van financiële activa en passiva te matchen. Details van bijkomende niet-opgenomen faciliteiten die de Groep ter beschikking heeft om het liquiditeitsrisico verder te verminderen, worden hieronder uiteengezet.

De volgende tabellen beschrijven de resterende contractuele looptijd van de Groep haar niet-afgeleide financiële verplichtingen met overeengekomen aflossingsperiodes. De tabellen zijn opgesteld op basis van de niet-verdisconteerde kasstromen van financiële verplichtingen die gebaseerd zijn op de vroegste datum waarop de Groep kan worden verplicht te betalen. De tabel bevat zowel rente- als hoofdkasstromen. Voor zover rentestromen een variabele rente zijn, wordt het niet-verdisconteerde bedrag afgeleid van intrestvoetcurves op de rapporteringsdatum.

31/12/2018	Minder dan 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal bedrag	Boekwaarde
<i>Alle cijfers zijn in duizenden euro's</i>					
Financiële lease verplichting	-	-	-	-	-
Instrumenten met variabele rente	7 915,3	380 180,7	589 307,7	977 403,6	441 698,2
Instrumenten met vaste rente	-	-	-	-	-
	7 915,3	380 180,7	589 307,7	977 403,6	441 698,2

31/12/2017	Minder dan 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal bedrag	Boekwaarde
<i>Alle cijfers zijn in duizenden euro's</i>					
Financiële lease verplichting	-	-	-	-	-
Instrumenten met variabele rente	35 548,4	336 083,5	672 707,3	1 044 339,2	387 469,5
Instrumenten met vaste rente	-	-	-	-	-
	35 548,4	336 083,5	672 707,3	1 044 339,2	387 469,5

Financieringsfaciliteiten

De Groep heeft toegang tot financieringsfaciliteiten zoals hieronder beschreven, waarvan EUR 470,5 miljoen op de rapporteringsdatum niet was gebruikt (31/12/2017: EUR 10,0 miljoen, 01/01/2017: EUR 10,0 miljoen). De Groep verwacht haar overige verplichtingen te zullen vervullen uit operationele kasstromen en opbrengsten uit aflopende financiële activa.

	31/12/2018	31/12/2017	1/01/2017
Gewaarborgde bankleningfaciliteiten:			
Gebruikt bedrag	458 932,3	386 932,3	374 046,2
Ongebruikt bedrag	470 475,5	10 000,0	10 000,0

Er zijn geen ongedekte bankkredietfaciliteiten

Toelichting 24. Subsidiaries and Acquisition of subsidiaries

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

	Land van vestiging	Hoofdactiviteit	dec/18	dec/17	jan/17
Belwind NV	België	Productie van groene elektriciteit	78,54%	78,54%	41,08%
Northwester 2 NV	België	Productie van groene elektriciteit	70,00%	46,00%	
Oriel Windfarm Limited	Ierland	Productie van groene elektriciteit	25,00%	25,00%	
KNK Wind GmbH	Duitsland	Productie van groene elektriciteit	90,00%		

Overname van dochterondernemingen in 2017

Verwerving van 37,46% van de stemgerechtigde aandelen van BELWIND NV ("Be

Op 28 februari 2017 heeft de Groep een aandelenaankoopovereenkomst gesloten om haar aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal van Belwind NV te verhogen van 41,08% naar 78,54%. Voorafgaand aan deze aandelenaankoopovereenkomst werd Belwind als een joint venture in de geconsolideerde jaarrekening van de Groep opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Als gevolg van de acquisitie van een additionele 37,46%, controleert de Groep Belwind en wordt deze voor het eerst volledig geconsolideerd in de geconsolideerde jaarrekening van 2017.

De Groep verwierf de volledige participatie (39,02%) van Summit Renewable Energy Belwind 1 Ltd voor 67.282.501 EUR. Op dezelfde datum verkocht de Groep 1,56% van het geplaatste kapitaal van Belwind voor 3.011.300,05 EUR aan Zeewind 1 B.V.

Belwind NV is een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, die valt onder het Belgisch recht, met maatschappelijke zetel te Sint-Maartenstraat 5, 3000 Leuven, België, en ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0879.041.417.

Het doel van Belwind NV is om groene stroom te leveren door middel van een windmolenpark, dat gebouwd is in de Noordzee. De bouw van 55 windmolens werd afgerond in oktober 2010. Het windmolenpark draagt bij tot de productie van hernieuwbare energie met oog op het 2020-klimaatplan van de Belgische regering gerelateerd aan het Verdrag van Kyoto.

Deze overname voldoet aan de definitie van een bedrijfscombinatie onder IFRS 3 en wordt geboekt volgens de overnamemethode.

Onder toepassing van de overnamemethode worden de activa en passiva van Belwind gewaardeerd tegen hun reële waarde op de overnamedatum. Het eerder aangehouden aandelenbelang in Belwind (41,08%) wordt opnieuw gewaardeerd tegen de reële waarde, alsof het werd afgestoten en opnieuw wordt verworven tegen reële waarde op de overnamedatum. Bijgevolg wordt de resulterende winst of verlies opgenomen in de winst of het verlies, zoals uitgelegd in de onderstaande tabel:

	KEUR
Reële waarde van het voorheen aangehouden aandelenbelang in Belwind (41,08%)	70 835
Boekwaarde van het eerder aangehouden aandelenbelang in Belwind (41,08%) excl. resultaat van de pe	55 663
Winst op "desinvestering" van 41,08% investering (de eerder aangehouden belang)	15 171

De bedragen die zijn opgenomen met betrekking tot de identificeerbare verworven activa en veronderstelde verplichtingen zijn zoals uiteengezet in de onderstaande tabel:

	KEUR
Financiële activa	8 985
Materiële vaste activa	587 458
Overige vlottende activa	47 055
Langlopende verplichtingen	(439 963)
Uitgestelde belastingen	(23 033)
Overige kortlopende verplichtingen	(8 480)
Totaal identificeerbare activa	172 022
Minderheidsbelang (21,46%)	36 916

Totaal vergoeding	135 106
Voldaan door:	
Geldmiddelen	64 271
Reële waarde van het voorheen aangehouden aandelenbelang in Belwind (41,08%)	70 835
Totaal overgedragen vergoeding	135 106
Net cash outflow arising on acquisition:	126 121
Vergoeding in contanten	135 106
Zonder: geldmiddelen en kasequivalenten die zijn verworven	(8 985)

Het minderheidsbelang (21,46% eigendomsbelang in BELWIND NV) erkend op de overnamedatum werd gemeten op basis van hun proportioneel aandeel in de netto-actiefwaarde en bedroeg KEUR 36,916.

Verwerving van 25% van de stemgerechtigde aandelen van Oriel Windfarm Limit

De overname van Oriel Windfarm Limited is beschreven in toelichting 3.

Verwerving van 46% van de stemgerechtigde aandelen Northwester 2 NV

De overname van Northwester 2 is beschreven in toelichting 3.

Verwerving van dochterondernemingen in 2018

Verwerving van 90% van de stemgerechtigde aandelen van KNK Wind GmbH

De overname KNK Wind GmbH is beschreven in toelichting 4.

Beknopte informatie over niet-volledige gecontroleerde dochterondernemingen van de Groep die over materiële minderheidsbelangen hebben

De onderstaande tabel toont details van niet-volledig gecontroleerde dochterondernemingen van de Groep die materiële minderheidsbelangen hebben:

Samengevat overzicht van de resultatenrekening	Belwind		Northwester 2 NV		Oriël Windfarm Limited		KNK Wind GmbH	
	Dec 2018	Dec 2017	Dec 2018	Dec 2017	Dec 2018	Dec 2017	Dec 2018	Dec 2017
Omzet	81 357,7	77 364,5	-	-	-	-	-	-
Kostprijs verkopen	(720,8)	(745,4)	-	-	-	-	-	-
OPEX	(21 618,6)	(22 583,0)	(98,6)	30,5	(580,7)	(37,5)	(4,8)	-
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op vaste a	(32 432,9)	(37 881,3)	-	-	-	-	-	-
Netto financieel resultaat	(11 088,2)	(21 315,7)	-	-	(373,4)	-	-	-
Winst vóór belastingen	15 497,3	(19 363,4)	(98,6)	30,5	(954,0)	(37,5)	(4,8)	-
Winstbelastingen	(3 256,5)	(5 933,4)	-	-	-	-	-	-
Winst van het boekjaar	12 240,8	(25 296,9)	(98,6)	30,5	(954,0)	(37,5)	(4,8)	-
Toe te rekenen aan minderheidsbelangen	2 626,9	(2 380,8)	(29,6)	16,5	715,5	(28,1)	0,5	-
Dividenden	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividenden betaald aan minderheidsbelangen	-	-	-	-	-	-	-	-

Samengevat overzicht van financiële positie

Vaste activa	443 429,9	465 345,2	87 727,8	7 233,4	3 875,7	3 044,5	20 893,3	
Vlottende activa	50 460,0	63 114,0	15 818,9	891,9	642,1	715,6	3 171,2	
Totaal activa	493 889,9	528 459,2	103 546,7	8 125,3	4 517,8	3 760,1	24 064,5	-
Langlopende verplichtingen	376 287,4	406 146,3	129 693,6	204,4	6 524,4	5 024,4	20 400,7	
Kortlopende verplichtingen	39 617,3	37 884,4	4 226,6	777,8	3 063,3	2 626,2	3 754,1	
Totaal verplichtingen	415 904,6	444 030,8	133 920,2	982,1	9 587,7	7 650,6	24 154,9	
Eigen vermogen	77 985,3	84 428,5	(30 373,5)	7 143,2	(5 069,9)	(3 890,5)	(90,4)	
Toe te rekenen aan aandelhouders van de moedermaatschappi	46 295,9	48 503,3	(34 475,6)	(2,1)	(1 267,5)	(972,6)	(81,4)	-
Toe te rekenen aan minderheidsbelangen	31 689,3	35 925,2	4 102,1	7 145,2	(3 802,4)	(2 917,8)	(9,0)	-

Toelichting 25. Kapitaalverbintenissen

Parkwind heeft kapitaal en andere uitgaven aangegaan voor de bouw van het Nothwester 2 windmolenpark. De bouw is aan de gang en zal in 2020 worden afgerond.

Toelichting 26. Voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Er zijn geen materiële onvoorziene gebeurtenissen die moeten worden gerapporteerd in 2018 en 2017.

Toelichting 27. Verbonden partijen

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Saldi en transacties tussen het bedrijf en haar dochterondernemingen, die verbonden partijen van het bedrijf zijn, werden geëlimineerd bij consolidatie en worden niet vermeld in deze toelichting.

De hieronder vermelde transacties zijn transacties uitgevoerd met alle verbonden partijen (uitzondering gemaakt van de geconsolideerde verbonden partijen), waaronder:

- Meerderheidsaandeelhouders en alle bedrijven die direct of indirect eigendom van hen zijn;
- Aandeelhouders met een aanzienlijke invloed;
- Geassocieerde ondernemingen of gezamenlijke overeenkomsten;
- Het belangrijkste personeel van de Groep
- Andere belangrijke verbonden partijen

Type van verbonden partij	Vergoedingen en financieringsbatens		Leningen aan verbonden partijen		Leningen van verbonden partijen	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Geassocieerde onderneming	5 368,1	11 209,6	18 991,8	26 924,5	-	-
Aandeelhouders	1 314,5	-71,8	0	0	44 413,7	34 067,3
Totaal	6 682,6	11 137,7	18 991,8	26 924,5	44 413,7	34 067,3

De Groep heeft leningen verstrekt aan zijn verbonden partijen tegen tarieven die rekening houden met de kredietwaardigheid van elke specifieke entiteit.

Toelichting 28. Gebeurtenissen na rapporteringsperiode

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Parkwind en ESB bereikten in januari 2019 een overeenkomst om met de offshore windgenererende industrie in de Republiek Ierland te beginnen door ESB's verwerving van maximaal 35 procent in het Oriel-project. Op 22 januari 2019 verkocht Parkwind 5% van de Oriels' aandelen aan ESB Wind Development Limited. Op hetzelfde moment nam ESB Wind Development Limited een deel van de aandeelhouderslening over.

Toelichting 29. Financiële betrekkingen met de commissaris

Alle cijfers zijn in duizenden euro's

Bezoldiging van de commissaris voor de uitoefening van zijn mandaat als commissaris op het niveau van de groep waarvan de vennootschap die de informatie publiceert aan het hoofd staat: 122

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd bij deze groep door de commissaris: 24